

Haaga-Helia
ammattikorkeakoulu Oy

Koira mukana Espanjan matkalla

Heidi Pietiläinen

AMK-opinnäytetyö
Matkailun koulutusohjelma
2023

Tekijä(t) Heidi Pietiläinen	
Koulutusohjelma Matkailun koulutusohjelma	
Raportin/Opinnäytetyön nimi Koiria mukana Espanjan matkalla	Sivu- ja liitesivumäärä 34 + 1
<p>Koronavuosina koirien rekisteröintien määrä on kasvanut paljon ja korona-aikana ihmiset myös viettivät enemmän aikaa kodeissaan. Näin ollen myös koirat ovat tottuneet siihen, että kotona on aina joku. Koirat halutaan siis mukaan esimerkiksi seuran vuoksi. Lemmikit salliville ja ne huomioiville lomakohteille on nyt selvästi kysyntää.</p> <p>Tämän opinnäytetyön tavoitteena on selvittää miten suomalaiset matkustavat koiran kanssa Espanjaan ja miksi he ylipäänsä ottavat koiran mukaan matkalle. Lisäksi halutaan selvittää mitä asioita on tärkeää huomioida, kun matkustaa koiran kanssa ja minkälainen kokemus koiran kanssa matkustaminen oli.</p> <p>Teoreettisessa viitekehyksessä käsitellään koiran kanssa matkailua niin psykologiselta kuin fyysiseltä puolelta. Ensin käsitellään matkailuun vaikuttavat psykologiset vaikuttimet, eli matkustusmotiivit ja -motivaatio, ja seuraavaksi fyysiset asiat, kuten matkustusvälineet, lemmikkieläinpassi ja sairauksia vastaan suojaautuminen.</p> <p>Tutkimuksessa käytettiin kvalitatiivista eli laadullista tutkimusmenetelmää, jotta tutkitusta ilmiöstä sai syvemmän ja kokonaisvaltaisemman ymmärryksen. Tutkimus toteutettiin lomakehaastattelulla, joka on strukturoitu haastattelu. Lomakehaastattelun linkki jaettiin onnistuneesti kahteen Facebookin koiraryhmään, joista saatiin neljä toisistaan hyvin erilaista vastausta. Vastaukset kerättiin lokakuun aikana.</p> <p>Tuloksista pystyi päätellä, että suosituin tapa matkustaa oli lentäen. Syyt matkustaa vaihtelivat, mutta jos asiaa pohdittiin Maslow'n hierarkiateoriaa hyödyntäen, sosiaalisten tarpeiden tyydyttäminen oli isossa osassa. Espanjaan matkustuksen työntövoimatekijöinä toimivat mahdollisuus rentoutumiseen ja arjesta pakenemiseen, ja vetovoimatekijöinä paikallinen luonto, mukavuuksien saatavuus, sopivat sääolosuhteet sekä positiivinen mielikuva kohteesta. Kokemuksista näkyi, että Espanjaan ei kannata lähteä keskellä kesää, jotta koirilla ei olisi niin tukalaa, ja tähdätä matka viileämmälle ajalle.</p>	
Asiasanat Matkailu, koirat, espanja	

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Matkustuksen motiivit ja motivaatio	3
2.1	Motiivit ja motivaatio.....	3
2.2	Maslow'n tarvehierarkia.....	4
2.3	Matkustusmotiivit	5
3	Matkustaminen koiran kanssa	9
3.1	Matkustus lentäen	9
3.2	Matkustus maata pitkin	11
3.3	Passi ja tunnistusmerkintä	15
3.4	Sairaudet ja tartuntojen ehkäisy	16
4	Laadullisen tutkimuksen toteutus	19
4.1	Tutkimusongelma ja -menetelmä	19
4.2	Tutkimuskysymykset ja lomakehaastattelu.....	20
5	Tutkimustulokset	21
5.1	Matkalla Espanjaan.....	21
5.2	Oleskelu Espanjassa.....	22
5.3	Täydennyskysymykset	23
6	Pohdinta.....	25
6.1	Tulosten tarkastelu ja johtopäätökset	25
6.2	Tutkimuksen luotettavuus	28
6.3	Opinnäytetyöprosessin ja oman oppimisen arviointi.....	29
	Lähteet	30
	Liitteet.....	35
	Liite 1. Lomakehaastattelun kysymykset	35

1 Johdanto

Koronavuosina koirien rekisteröintien määrä on kasvanut kaikkiaan lähes 17 prosentilla vuodesta 2019 (Tilvis, 2022) ja vuonna 2022 Suomessa rekisteröitiin jo kolmatta vuotta peräkkäin enemmän koiria kuin syntyneitä lapsia (Vanhala, 2023). Korona-aikana ihmiset viettivät myös enemmän aikaa kodeissaan ja näin ollen myös koirat ovat tottuneet siihen, että kotona on aina joku (Vilpponen, 2021). Tästä voidaan päätellä, että tänä päivänä yhä useampi suomalainen omistaa koiran ja että koiran läsnäolo elämässä on yhtä itsestään selvää kuin muidenkin perheenjäsenten, joten koira otetaan herkemmin mukaan matkoille. Koiran kanssa matkustus kasvattaa loman majoituskustannuksia, mutta koiran ottaminen mukaan saattaa olla lopulta säästö, kun sille ei tarvitsekaan etsiä loman ajaksi hoitajaa tai maksaa lemmikkihotellia muiden lomakustannusten päälle. Koirat halutaan varmasti mukaan ihan myös seuran vuoksi. Jopa 15 % suomalaisista on kiinnostunut lomallaan lemmikkiystävällisistä aktiviteeteista ja ulkoilumahdollisuuksista ja 15 % kertoo valitsevansa lomakohteensa sen lemmikkiystävällisyyden perusteella. Lemmit salliville ja ne huomioiduille lomakohteille on nyt selvästi kysyntää. (Ruotsalainen, 2021.)

Tämä opinnäytetyö sai aiheensa tutkijan omasta kiinnostuksesta matkailuun koirien kanssa. Ensimmäisen oman koiransa tutkija hankki vuoden 2021 alussa, eli keskellä korona-ajan koirabuumia. Koiran hankinta oli kuitenkin tarkkaan harkittu hankinta, mutta korona-aikana väistämättä oli helpointa ottaa koira, kun aikaa koiralle oli paremmin. Nykyään koiria on jo kaksi. Ne yleensä kulkevat mukana kaikkialle, niin mikseivät myös ulkomaille? Tälle aiheelle pohdittiin eri kohdemaita, mutta koska tutkijaa kiinnosti löytää Facebookin koiraryhmistä vastaajia tutkimusta varten, kohteeksi valikoitui Espanja ”Koiran kanssa Torreviejassa” ryhmän takia.

Tämän tutkimuksen avulla haluttiin saada vastaukset seuraaviin kysymyksiin:

- Miksi ja miten suomalaiset matkustavat koiran kanssa Espanjaan?
- Mitä on tärkeää huomioida, kun matkustaa koiran kanssa Espanjaan?
- Minkälainen kokemus koiran kanssa matkustaminen oli?

Tutkimusongelmana olikin siis selvittää millä tavoin suomalaiset matkustavat koiriensa kanssa Espanjaan, ja mitkä ovat heidän syynsä matkustaa. Tutkimusmenetelmäksi tälle valikoitui kvalitatiivinen, eli laadullinen tutkimusmenetelmä. Tutkimus toteutettiin lomakehaastattelun avulla, jonka linkki jaettiin kolmeen eri Facebookin koiraryhmään. Vastaajia saatiin neljä, jotka olivat kaikki erilaisia toisistaan.

Peittomatriisiin (taulukko 1) on koottu tutkimuskysymykset, joiden avulla tutkimusongelmaa selvitetään, ja kuinka nämä tutkimuskysymykset ovat yhteydessä työn eri osiin. Taulukkoon on merkitty mistä luvuista tutkimuskysymyksiin liittyvät osat löytyvät ja missä lomakehaastattelun kysymyksessä on hyödynnetty mitään tutkimuskysymystä.

Taulukko 1. Peittomatriisi

Tutkimuskysymykset	Tietoperusta (luku)	Tulokset (luku)	Lomakkeen kysymykset
Miksi suomalaiset matkustavat koiran kanssa Espanjaan	2.1 - 2.3	5, 5.1 6.1	1
Miten suomalaiset matkustavat koiran kanssa Espanjaan?	3.1, 3.2	5, 5.1	3
Mitä on tärkeää huomioida, kun matkustaa koiran kanssa Espanjaan?	3.3, 3.4	5.1, 5.2 6.1	2, 6
Minkälainen kokemus koiran kanssa matkustaminen Espanjaan oli?	-	5.1 - 5.3 6.1	3, 4, 5, 7, 8, 9

Tämä opinnäytetyö koostuu yhteensä kuudesta eri pääluvusta, jotka ovat aiheittain: johdanto, teoria, tutkimus, tulokset ja pohdinta. Teoriaosan ensimmäisessä osassa käsitellään syvemmin matkailijan syitä, eli motiiveja ja motivaatiota matkustaa. Sen jälkeen paneudutaan enemmän itse matkustukseen, kuten millä eri matkustuskulkuneuvoilla voidaan koiran kanssa kulkea Espanjaan, mitä dokumentteja ja rokotuksia koira tarvitsee ja minkälaisia paikallisia sairauksia vastaan on hyvä koiran suojautua.

Teoriaosuuden jälkeen siirrytään itse tutkimukseen. Ensin tutustutaan yleisesti siihen, mikä tämän työn tutkimusongelma on ja miten laadullinen tutkimusmenetelmä sopii parhaiten selvittämään siihen vastauksia, sekä kuinka tutkimuskysymysten avulla luotiin Facebookin koiraryhmiin jaettu lomakehaastattelu. Tämän osan jälkeen käydään läpi lomakehaastattelusta saatuja vastauksia.

Viimeisessä luvussa pohditaan, eli käydään vielä tarkemmin läpi tutkimuksen tuloksia ja tehdään näistä tuloksista erilaisia johtopäätöksiä. Sen jälkeen mietitään tutkimuksen luotettavuutta ja miten esimerkiksi laadullisen tutkimusmenetelmän luotettavuutta selvitetään eri tavoin kuin määrällisen menetelmän luotettavuutta. Lopuksi vielä paneudutaan opinnäytetyöprosessiin ja omaan oppimiseen.

2 Matkustuksen motiivit ja motivaatio

Matkustuksen motiivien ja motivaation ymmärtäminen on tämän tutkimuksen kannalta olennainen osa. Ensimmäisenä käydään läpi motiiveja ja motivaatiota yleisesti, eli mitä ne ovat oikeasti ja miten nämä kaksi käsitettä eroavat toisistaan. Tämän jälkeen perehdytään yhteen tunnetuimmista motiiveihin ja motivaatioon liittyvään psykologiseen teoriaan, eli Maslow'n tarvehierarkiateoriaan. Viimeiseksi tutustutaan vielä yleisesti, miten matkustusmotiivit määritellään ja miten tarve eroaa halusta.

2.1 Motiivit ja motivaatio

Sanana 'motiivi' on peräisin latinan verbistä 'movere', joka tarkoittaa liikkumista. Motiivi ja motivaatio ovat kaksi eri, mutta silti toisiinsa liittyvää ja toisiaan täydentävää asiaa. Näiden kahden käsitteen välisen eron ymmärtäminen on tärkeää, jotta voimme ymmärtää ihmisen käyttäytymistä yleisellä tasolla, kuin myös yrittäessämme ymmärtää miksi ihmiset päättävät toimia joillain tavalla. Motiivi saa siis ihmisen liikkumaan kohti päämäärää, kun taas motivaatio on se liikkeellepaneva voima, joka auttaa tekemään kyseessä olevan asian. (Rodríguez, 2023.)

Pelkkä motiivi ja syy tehdä jotain eivät riitä, vaan suorittamiseen tarvitaan myös sisäistä vahvuutta ja motivaatiota. Samoin on turhaa olla motivoitunut ilman motiivia tai syytä toimiaksesi. (Rodríguez, 2023.) Motivoituneisuuden tasot eroavat paljon ihmisten välillä ja ovat riippuvaisia myös tilanteesta. Motivaation puutetta voi tuntea usein, jos kokee, ettei oma toiminta ole omien elämänarvojen mukaista, tai ei tiedä, mikä tuottaa itselle iloa ja hyvää oloa. Välillä taas voi kokea itsensä erittäin motivoituneeksi ja saada paljon aikaan usealla elämän osa-alueella. (Motivaatiota 2023.)

Ymmärtääksemme motivaatiota on tärkeää ymmärtää ensisijaisten ja toissijaisten motiivien välinen ero. Kaikilla lajeilla on ensisijaiset motiivit, mutta vain ihmisellä on toissijaiset motiivit. Ensisijaiset motiivit liittyvät selviytymiseen; nälkä, jano, uni ja lisääntymishalu ovat ensisijaisia motiiveja. Nämä ovat elämää ylläpitäviä toimintoja, jotka varmistavat yksilön ja koko lajin selviytymisen. Muita ensisijaisia motiiveja ovat pakeneminen, suojan etsiminen ja itsensä puolustaminen. Toissijaiset motiivit liittyvät ihmisen yleiseen kasvuun oppimiskokemuksen jälkeen. Ne kehittyvät erilaisten kanssakäymisten kautta. Aivan kuten ensisijaiset motiivit, ne aktivoivat ja ohjaavat käyttäytymistä. Ne eivät kuitenkaan ensisijaisten lailla elintärkeitä, mutta niillä on tärkeä rooli emotionaalisisessa kehittämisessä ja ovat näin ainutlaatuisia ihmiselle. Saavutus, kuuluminen johonkin ja valta ovat esimerkkejä toissijaisista motiiveista. (Rodríguez, 2023.)

Motiivi voi ilmetä haluna, tarpeena, toiveena, ylläkkeenä tai vaikuttimena. Osa motiiveistamme ovat biologisia tai fysiologisia tarpeita, joiden pääasiallinen tehtävä on ylläpitää elämää ja toinen osa motiiveistamme ovat psykologisia motiiveja, jotka liittyvät sosiaalinen ulottuvuuteen eläessämme. (Motivaatiota 2023.) Motivaatio on siis itse prosessi ja motiivi toiminnan konkreettinen syy (Rodríguez, 2023).

2.2 Maslow'n tarvehierarkia

Kun puhutaan motiiveista ja motivaatiosta, Maslowin tarvehierarkiateoria antaa hyvän pohjan ihmisen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin ymmärtämiselle, vaikka sitä onkin kritisoitu sen yksinkertaisuuden takia. Maslowin teorian mukaan motiivit, niin tiedostamattomat kuin tiedostetutkin, muodostavat hierarkioita eli arvojärjestyksiä ja toimintamme syntyy motivaatiosta, joka on suunnattu tiettyjen tarpeidemme täyttämiseen. Tämä tarkoittaa sitä, että osa motiiveistamme on toisia tärkeämpiä, joten me järjestämme tarpeemme sen mukaan, miten ne vaikuttavat hyvinvointiimme. (Motivaatiota 2023.)

Maslowin mukaan ihmisen tarpeet voidaan jakaa viiteen kategoriaan, jossa edellisen tason tarpeiden on aina oltava tyydytettyjä, jotta ihminen voi siirtyä tavoittelemaan korkeamman tason tarpeiden tyydyttämistä. Nämä tarpeet ovat tyypillisesti esitetty pyramidimallissa (kuvio 1), jossa alimpana ovat tärkeimmät tarpeemme selviytymisen kannalta ja ylimpänä vähemmän kiireelliset ja tärkeät tarpeet. Kun pyramidin alimmat osat on saatu täytettyä, voimme siirtyä pyramidin ylimpiin osiin. Pyramidin ylimmillä osilla onkin tekemistä itseivalluksen kanssa. Nämä eri tasot alimmasta ylimpään ovat fysiologiset tarpeet, turvallisuuden tarpeet, sosiaaliset tarpeet, tunnustuksen tarve ja itsekehittämisen tarve. (Franco, 2022.)

Kuvio 1. Maslow'n tarvehierarkia (mukaillen Franco, 2022 & Motivaatiota 2023)

Fysiologisilla tarpeilla on suurin osa pyramidista, koska ne ovat tärkeitä selviytymisen ja lisääntymisen kannalta. Tällä tasolla on elimistön itsesäätely ja muut välttämättömät tarpeet, kuten syöminen ja nukkuminen. Pyramidissa seuraavana vuorossa on turvallisuuden

tarpeet, joilla taas tarkoitetaan järjestyksen ja vakauden tunnetta, kuten työtä, resursseja, terveyttä ja turvaa. Nämä halut ovat lähtöisin pelosta menettää omasta elämästä hallinnan. Kun psykologiset ja turvallisuuden tarpeet on täytetty, motivaatio keskittyy elämän sosiaalisiin osiin, eli vuoroon pyramidissa tulee sosiaaliset tarpeet. Tässä tasossa ovat tarpeet kuten muiden kanssa kommunikoiminen, ystävyys, rakkaus, yhteisössä eläminen ja kuulumisen tunne. Tätä tasoa seuraa tunnustuksen tarve, joka tarkoittaa tarvetta tuntea olevansa arvostettu, saada mainetta ja erottua sosiaalisesta ryhmästä. Tähän tasoon kuuluvat itsetunto ja itsekunnioitus. Tämän jälkeen saavutaan viimeiselle tasolle, eli itsekehittämisen tarpeisiin. Tämä taso sisältää kaikkein vaikeimmat tavoitteet, joihin kuuluu itsensä oivaltaminen ja ylittäminen ja tarve jättää jälkensä maailmaan. Nämä halut liittyvät moraaliseen ja henkiseen kehittymiseen etsiessä elämän tarkoitusta. (Franco 2022.) Perinteisessä pyramidimallissa esitetään viisi tasoa, mutta myöhemmin vuosinaan Maslow lisäsi myös kuudennen tason – itsensä ylittäminen – johon kuuluvat henkisyys, hengellisyys, alttuisuus, taide ja yhteys johonkin itseä suurempaan (Lehto, 2020).

Maslow'n tarvehierarkia on siis perinteisesti kuvattu pyramidina, jossa ihmisen perustarpeet rakentuvat toistensa päälle taso kerrallaan. Ajatus tarpeiden rakentumisesta pyramidin tavoin päällekkäin perustuu kuitenkin väärinkäsitykseen, sillä Maslow itse ei koskaan esittänyt teoriaansa pyramidin muodossa. Tarvepyramidissa oletetaan, että ylemmän tason tarpeita ei ole mahdollista tyydyttää, jos alemman tason tarpeita ei ole tyydytetty ensin, mutta Maslowin mukaan ihmisellä on jatkuvasti osin tyydyttyjä ja osin tyydyttämättömiä tarpeita yhtä aikaa. Pyramidi on julkaistu vuonna 1960 Business Horizons -lehden artikkelissa "How Money Motivates Men" ja sen takana oli psykologi nimeltään Charles McDermid. Maslowin tarvehierarkiaa on kuitenkin kritisoitu syystäkin, sillä se ei esimerkiksi ota huomioon, että tarpeiden tärkeysjärjestys vaihtelee iän mukaan. Esimerkiksi teini-ikäisten ja nuorten aikuisten keskuudessa saattavat korostua arvostuksen tarpeet ja myöhemmällä iällä itsensä toteuttaminen aletaan monesti kokea tärkeämmäksi kuin aikaisemmin. (Lehto, 2020.)

2.3 Matkustusmotiivit

Kuluttajien matkustusmotiivien ymmärtäminen on monessa suhteessa tärkeää. Osittain matkailualan yrittäjille, joiden on ymmärrettävä, mitä tarpeita heidän tarjoamien kokemusten tulee täyttää matkailijoiden kannalta, mutta myös matkailun kehittämistä suunnitteleville eri viranomaisille. Näitä motiiveja ymmärtämällä voidaan myös selittää matkailijoiden (epäkestävää tai kestävä) käyttäytymistä lomalla ja antaa mahdollisuuden vastustaa tai rohkaista tätä käyttäytymistä. (Travel & Climate 2023.)

Motiivi ei ole sama asia kuin tarkoitus. Motiivit ovat ne taustalla olevat psykologiset syyt siihen miksi matkustamme, eikä niitä usein oteta samalla lailla huomioon, kuin matkan tarkoitusta. Ne heijastavat yksilön tarpeita, ja niitä voi usein olla vaikea pukea sanoiksi. (Travel & Climate 2023.) Jos kuluttajilta kysyy, miksi he haluavat matkustaa tiettyyn kohteeseen, vastaavat he esimerkiksi "Olen aina halunnut käydä siellä" tai "Ystäväni suosittelivat kohdetta" tai "Siellä on aina hyvä sää tähän aikaan vuodesta ja rannat ovat upeita". Vaikka nämä näkemykset ovatkin mielenkiintoisia, ne valaisevat vain vähän kyseisten matkailijoiden todellisia motiiveja. (Holloway & Humphreys, 2020, 80)

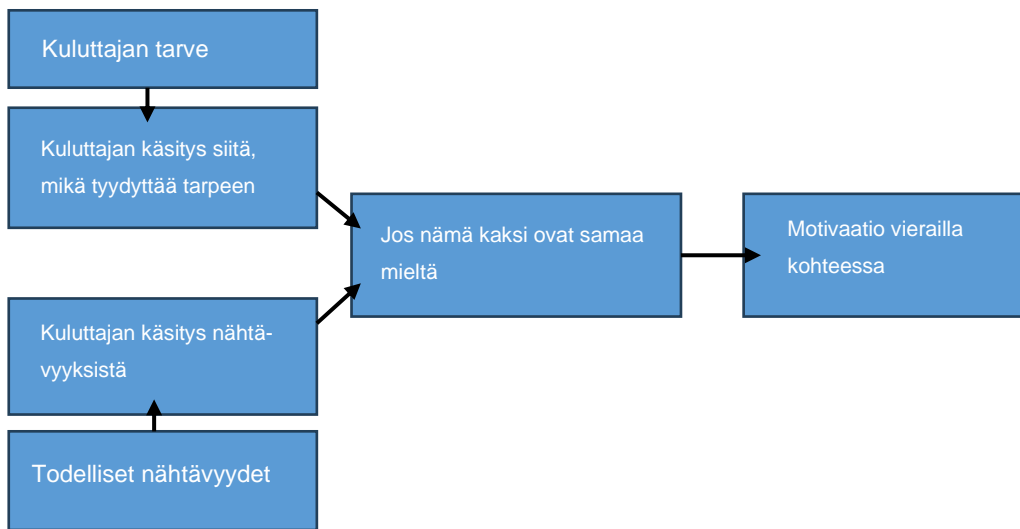
Usein puhutaan loman "tarvitsemisesta" samalla tavalla kuin puhuttaisiin uuden mekon tai paremman ruohonleikkurin tarvitsemisesta. Tarve viittaa siihen, että pyytämämme tuotteet ovat välttämättömiä jokapäiväisessä elämässämme, mutta näiden tuotteiden kohdalla näin on harvoin. Ilmaiseimme vain halun hankkia lisää tavaroita ja palveluita, mikä johtuu kuluttajälähtöisestä yhteiskunnasta, jossa elämme. Joskus lomasta voi tulla kuitenkin todellinen tarve esimerkiksi erittäin stressaavissa ammateissa, joissa stressi ei helpota. Monet eivät ole täysin tietoisia tarpeistaan ja toiset voivat olla haluttomia paljastamaan todellisia tarpeitaan. Esimerkiksi harvat haluavat avoimesti myöntää, että he matkustavat tiettyyn kohteeseen tehdäkseen vaikutuksen naapureihinsa, vaikka heidän halunsa saada asema naapurustossa saattaa hyvinkin olla yksi tekijä heidän loma- ja matkakohteensa valinnassa. (Holloway & Humphreys, 2020, 80)

Matkustaminen voi olla yksi monista tavoista tyydyttää tarpeita, ja vaikka tunnemmekin tarpeita, emme välttämättä ilmaise niitä, emmekä välttämättä tunnista, kuinka matkustaminen todella tyydyttää erityistarpeemme. Esimerkiksi halu palata samaan kohteeseen vuodesta toiseen voi olla Maslow'n tarvehiearkiateorian pyramidin toiselta tasolta, jossa haluamme tyydyttää turvallisuuden tarpeen palaamalla tuttuun ja turvalliseen paikkaan. Keinot, joilla tämä saavutetaan, eli loma tutussa lomakeskuksessa, kuvastaa kuitenkin halua eikä tarvetta. (Holloway & Humphreys, 2020, 80-81.)

Potentiaalisten kuluttajien tulee tunnistaa tarpeensa ja ymmärtää, kuinka tietty tuote tyydyttää sen. Jokainen kuluttaja on erilainen, joten on tärkeää ymmärtää, että kokemukset ja asenteet vaikuttavat eri tavoin kuluttajien käsitykseen lomasta, kuten mihin tahansa tuotteeseen. Vain jos käsitys tarpeesta ja vetovoima kohtaavat, kuluttaja motivoituu ostamaan tuotteen (Kuvio 2). (Holloway & Humphreys, 2020, 82.)

Joillekin motivaatio matkustamiseen on laajan tavoitteen saavuttaminen, kuten irtautuminen rutiineista ja stressistä, jotta he voivat nauttia erilaisesta ja uudesta ympäristöstä. Kuluttaja voi päättää viettää loman Sveitsin Alpeilla saadakseen mahdollisuuden kävellä raik-
kaassa vuoristoilmassa ja nauttia maisemista, hyvästä ruoasta ja rentoutumisesta. Näitä

kahta motivaatiomuotoa kutsutaan "työntövoimatekijöiksi" (push factors) ja "vetovoimatekijöiksi" (pull factors). Kuluttajia toisin sanoen työntää lomalle tarve päästä pois arkielämästä, mutta muut tekijät voivat houkutella tai rohkaista heitä matkustamaan tiettyyn kohteeseen. (Holloway & Humphreys, 2020, 82.)

Kuvio 2. Motivaatioprosessi (mukaillen Holloway & Humphreys, 2020, 82)

Matkustamista rohkaisevat työntövoimatekijät on jaettu 11 teemaan, joista ensimmäinen on motivaatio paeta pitkästyttävästä arjesta. Muita teemoja ovat rentoutuminen ja toipuminen, mahdollisuus palata lapsuuden huolettomaan tilaan, perheenjäsenten kanssa ajan viettäminen, maineen ja aseman parantaminen, sosiaaliset kanssakäymiset, romanssit, mahdollisuus oppimiseen, itsensä kehittämiseen ja löytämiseen, sekä ostoksien teko. (Holloway & Humphreys, 2020, 83.) Vetovoimatekijöitä voivat olla erilaiset nähtävyydet, mukaan lukien paikallinen luonto, kulttuuriresurssit ja vieraanvarainen isäntäväestö. Näiden lisäksi mukavuuksien saatavuus ja laatu, erityistapahtumat, infrastruktuuri ja saavutettavuus, sopivat sääolosuhteet sekä positiivinen mielikuva kohteesta, esimerkiksi turvallisenä, kiinnostavana tai viihdyttävänä paikkana vierailta, ovat myös vetovoimatekijöitä. (Holloway & Humphreys, 2020, 84.)

Nykyään on kasvava kysyntä lomille, jotka tarjoavat raskaampaa toimintaa kuin perinteiset "kolmen S:n" (sun, sea & sand) -lomat, kuten vaellus, vuorikiipeily tai purjehdus. Nämä kiinnostavat niitä, joiden perustarpeet rentoutumiseen on jo täytetty, ja he etsivät nyt jotain haastavampaa. Raskaat aktiviteetit tarjoavat mahdollisuuksia testata fyysisiä kykyjä, ja vaikka tämä voi tarkoittaa terveyden etsimistä, voi se olla myös osaamisen etsimistä, joka on yksi Maslowin tunnistama tarve. (Holloway & Humphreys, 2020, 86.)

Esimerkiksi koiran kanssa matkustetaan Espanjaan näyttelyihin, mutta maassa vietetään hieman pidempi aika, jotta voidaan käydä katsomassa nähtävyyksiä ja tutustua paikalliseen luontoon. Maahan työntää motivaatio päästä rentoutumaan ja nauttimaan Espanjan

lämmöstä, sekä maineen ja aseman parantamisen halu näyttelyiden avulla. Vetovoimajärjestyksinä olisivat nähtävyydet, paikallinen luonto, erityistapahtumat ja sääolosuhteet.

3 Matkustaminen koiran kanssa

Koirat kulkevat tänä päivänä helposti omistajiensa mukana monilla eri matkustuskulku-neuvoilla. Näihin kuuluvat niin autot, junat, laivat, kuin lentokoneetkin. On kuitenkin tärkeää huomioida, että tällöin kohdalle osuu paljon erilaisia säännöksiä ja monimutkaisuuk-sia, jotka on hyvä selvittää jo hyvissä ajoin ennen matkaa. Näin matka kohdemaahan, oleskelu perillä ja takaisinpaluu sujuvat mahdollisimman hyvin. Tässä kappaleessa käsi-tellään nämä edellä mainitut matkustustavat ja niiden säännökset.

3.1 Matkustus lentäen

Lentomatka voi olla erityisesti ruumassa matkustavalle lemmikille stressaava kokemus. Normaalisti kaikki päättyy hyvin, mutta joillekin matka jää viimeiseksi. Lemmikki kannattaa siis totuttaa kuljettamiseen jo ennen lentoa. Yhdysvalloissa on kuollut kaupallisilla lennoilla viime vuosina keskimäärin 26 lemmikkiä vuosittain. Vuonna 2016 kuolemantapauksia oli 26 ja loukkaantumisia 22. Kuolinsyynä on lähes aina merkitty ruumiinavauksen jälkeen sydämenpysähdys. Osa eläimistä on löytynyt kuolleena heti lennon jälkeen ja osa on ollut tajuttomana tai läähättänyt raskaasti. Loukkaantumiset ovat syntyneet, kun lemmikit ovat purreet tai raapineen kuljetushäkkejään. Suomessa asiat ovat paremmin, sillä viimeisten 30 vuoden aikana Finnairilla on ollut yksi tapaus, jossa koira on menehtynyt lentomatkan aikana. Tylppäkuonoisilla koiraroduilla voi usein olla hengityksen takia vaikeuksia lento-matkan aiheuttamien paineenvaihteluiden vuoksi, joten jotkin lentoyhtiöt kieltävät koko-naan tällaisten koirarotujen kuljettamisen. (MTV Uutiset 2017.)

Lentokoneella matkustaessa erityisen tärkeää on varata matka ajoissa. Lentoyhtiöt nor-maalisti rajoittavat lemmikkien määriä matkustamossa ja ruumassa, minkä takia on hyvä olla liikkeellä hyvissä ajoin varausten kanssa. Myös lentokoneen tyyppi, sääolosuhteet kohteessa tai lennolle tulevat allergiset asiakkaat voivat rajoittaa lemmikkien määrää. Len-toyhtiöiksi tähän kappaleeseen valikoituivat Finnair ja Norwegian, koska he liikennöivät eniten Espanjan lentoja Helsinki-Vantaan lentokentältä. Myös Ryanair olisi liikennöinyt paljon samoilla väleillä, mutta Ryanair ei ota lennoillensa muita kuin avustaja- ja palvelus-koiria.

Finnairilla otetaan tavallisesti matkustamoon vain kaksi lemmikin kanssa matkustavaa asiakasta ja yhdellä matkustajalla voi olla enintään yksi lemmikin kuljetuslaukku. Norwe-gian ottaa matkustamoon myös enintään kaksi lemmikkiä kullekin lennolle, mutta on myös mahdollista varata enintään kolme todella pientä koiranpentua tai kissanpentua samassa laatikossa yhtenä eläimenä. Matkustamossa Finnairilla, sekä Norwegianilla, lemmikin ja

kantokassin yhteispaino ei saa ylittää kahdeksaa kiloa. Finnairin ohjeistuksen mukaan kuljetuskassin on mahdollista edessä olevan istuimen alle ja enimmäismitat kassille ovat pehmeällä laukulla 55 x 40 x 23 cm ja kovalla 35 x 30 x 20 cm. Norwegianilla kassin koko saa olla enintään 43 x 31 x 20 cm, tai se on pystyttävä puristaa näihin mittoihin. Lemmikkiä ei saa ottaa kuljetuskassista pois lennon aikana, joten lemmikin tulisi voida nousta seisomaan, kääntymään ja makaamaan luonnollisessa asennossa kassissa. Lemmikin kuljettamiskassin tai -laatikon tulisi olla IATA:n (International Air Transport Association) hyväksymä. Pehmeän kuljetuslaukun on oltava vedenkestävä ja etuosassa tulee olla hengittävää verkkokangasta. (Finnair 2023; Norwegian 2023.)

Finnairilla ruumassa matkustavia lemmikkejä saa olla myös vain kaksi. Suurin ero ruuman ja matkustamon välillä on se, ettei lentokoneen ruumaan pääse lennon aikana. Se osa ruumasta, jossa lemmikit kuljetetaan, on ilmastoitu ja lämmitetty (väh. +10°C) ja paloturvallisuussyistä ruumassa ei ole valoja. Lennon jälkeen ruumassa kuljetetut lemmikit voivat noutaa matkatavaroiden luovutusalueelta. Ruumassa kuljetettavat lemmikit eivät siirry suoraan jatkolennolle Helsinki-Vantaan lentoasemalla. Lemmikin ja kuljetuslaatikon yhteenlaskettu paino ei saisi ylittää 75 kg ja kuljetuslaatikon enimmäismitat ovat 122 x 81 x 89 cm. (Finnair 2023.) Norwegianilla samassa korissa voi matkustaa enintään kaksi kissaa tai kaksi koira, jos ne ovat tottuneet toisiinsa ja niiden on oltava kooltaan samat. Suurin paino on 14 kg eläintä kohden. Koira ja kissa eivät saa matkustaa samassa korissa. Jos lemmikit eivät täytä näitä vaatimuksia, ne on kuljetettava erillisissä häkeissä. Kuljetushäkin koko saa olla enintään 125 x 81 x 86 cm ja siihen on merkittävä selvästi matkustajan nimi, osoite ja matkapuhelinnumero. Kuljetuslaatikon tai -häkin on oltava siistissä ja hyvässä kunnossa, olla täysin vuototiiviistä materiaalista ja se tulisi vuorata nestettä imevällä huovalla tai matolla. Jotta häkki pysyisi paikoillaan, kannattaa mahdolliset renkaat irrottaa tai sitoa, sekä häkki lukita vetoketjunauhalla tai nippusiteillä, ettei lemmikki onnistu pakenemaan. Ilman tulisi vaihtua riittävästi kaikilta neljältä puolelta ja häkin aukkojen tulee olla niin pieniä, ettei lemmikki voi työnnettyään kehonosaa aukon läpi. Myöskään käsittelijät eivät saa olla vaarassa saada puremia tai naarmuja. Ritolästä tai verkosta hitsaamalla valmistettuja kuljetushäkkeitä ei sallita. (Norwegian 2023.)

Finnair Cargo kuljettaa lemmikkejä rahtina. Jos lemmikin ja kuljetuslaatikon paino ylittää 75 kg, matkustaa lemmikki silloin rahtina. Rahtivarausta tehdessä, ollaan yhteydessä huolintaliikkeen kanssa. Jos lemmikki kuljetetaan rahtina, viedään se rahtiterminaaliin ja noudataan sieltä määränpäässä. Kuljetusmaksuun vaikuttavat muun muassa lemmikin koko ja paino yhdessä kuljetuslaatikon kanssa. (Finnair 2023.) Finnair Cargo tarjoaa eläinten kuljetusta lähes kaikkiin Finnairin suoriin reittilentokohteisiin ulkomailla, mutta ei kuitenkaan yleisesti kotimaanlennoilla. Eläviä eläimiä kuljetettaessa on erityisen tärkeää varata lennot hyvissä ajoin etukäteen ja huomioida kaikki tarvittavat asiakirjat. Kuljetuslaatikon tulee

täyttää IATA:n eläinkuljetusohjeiden vähimmäisvaatimukset. Finnair Cargo ei hyväksy ritiläkattoisia kuljetuslaatikoita. Eläimelle tulee huolehtia, että matkan ajaksi tarkoitetut ruoat ovat vastaanotto- ja kauttakulkumaiden määräyksien mukaan sallittuja, ruokintaohjeet on välitetty eteenpäin kuljetukseen luovutuksen yhteydessä, sekä eläimen kunto ja lääkitykset (esimerkiksi rauhoittavat lääkkeet) on tarkistettu. (Finnair Cargo 2023.)

3.2 Matkustus maata pitkin

Laivalla, autolla tai junalla matkaaminen on lemmikin kannalta mukavampaa kuin lentäminen, koska eläin pääsee välillä jaloittelemaan ja esimerkiksi omassa lemmikkihytissä on enemmän tilaa kuin kuljetushäkissä (Takala, 2016). Maateitse matkustus on kuitenkin lentämistä hitaampaa ja vaatii tyypillisesti aina väliyöpymisen jossain matkan vaiheessa. Suomesta lähtiessä nopeimmat reitit alkavat aina tyypillisesti laivamatkalla ja jatkuvat sitten matkustajan valintojen mukaan junalla ja/tai bussilla, tai autolla, joka taas voi olla matkustajan oma tai vuokrattu.

Esimerkit tässä kappaleessa laivamatkareiteistä ovat Turku-Tukholma, Helsinki-Tukholma ja Helsinki-Travemünde, jotta reitit eivät kiertäisi turhaan itä-Euroopasta, vaan olisivat rajattu enemmän länsi-Eurooppaan, jonka suunnilla Espanja sijaitsee. Turku-Tukholma väliä kulkee Viking Line, Helsinki-Travemünde väliä Finnlines ja Helsinki-Tukholma väliä Tallink Silja. Tallink Silja kulkee myös väliä Turku-Tukholma, mutta tällä reitillä ei ole maihinnousua, ellei matkustaja valitse autopakettia, jolloin pysähdys on 90 kilometrin päässä Tukholmasta Kapellskärkin satamassa.

Viking Linella matkustavien lemmikkieläinten enimmäismäärä on rajattu. Lemmikkieläin voi matkustaa ainoastaan lemmikkihytissä, joissa ne voivat oleskella vapaasti, mutta eivät kuitenkaan vuoteilla. Lemmikkieläimet eivät ole sallittuja allergiahyteissä. Opas- ja avustajakoiria lukuun ottamatta eläimiä ei saa tuoda ravintoloihin, mutta kantokopassa tai sylissä kuljetettavia koiria voi tuoda myymälöihin. Koirien tulee aina olla talutushihnassa hytin ulkopuolella, ja niitä saa ulkoiluttaa ainoastaan ulkokannella. (Viking Line 2023.)

Myös Finnlinesilla on varattava lemmikkieläinhytti. Yhteen hyttiin voi ottaa enintään kaksi lemmikkiä ja kaikki lemmikit on ilmoitettava matkavarauksen yhteydessä. Lemmikkieläinhyttejä ei kuitenkaan ole kaikissa hyttiluokissa. Koirat tulee olla aina kytkettynä hytin ulkopuolella liikkuesssa, eikä niitä saa tuoda ravintoloihin, baareihin tai saunatiloihin. Muissa yleisissä tiloissa liikkumista on myös hyvä välttää. Lemmikkieläinten kanssa oleskelu on sallittua vain lemmikkieläinhyteissä sekä lemmikkieläinten ulkoilutuskannella. Lemmikkieläintä ei saa jättää ajoneuvoon matkan ajaksi ja lemmikille tulisi varata tarpeeksi syötävää matkan ajaksi, koska laivalla ei myydä eläinten ruokaa. (Finnlines 2023.)

Eläinystävät ovat tervetulleita myös Tallink Siljan laivoihin, mutta niitä otetaan kullekin vuorolle rajoitettu määrä. Lemmikkihytteihin mahtuu enintään kolme eläintä ja niistä tulee ilmoittaa varauksen yhteydessä. Lemmikkieläimet ovat sallittuja vain laivan lemmikkieläinhäkeissä tai lemmikkieläinhyteissä, mutta ei vuoteissa. Yli 8 kiloiset lemmikit tulee olla kytkettynä liikkua julkisten tilojen läpi ja niillä tulisi myös olla kuonokoppa. Oleskelu julkisissa tiloissa ei ole sallittua. Alle 8 kilo painavia lemmikkejä voidaan viedä julkisiin tiloihin, mutta ei kuitenkaan ravintoihin, baareihin, lasten leikkitiloihin tai Loungeihin. Lemmikki on pidettävä joko häkissä tai kantokassissa/kantorepussa. Lemmikin voi jättää yksin hyttiin vain lyhyeksi ajaksi esimerkiksi ruokaillessa tai ostoksia tehdessä, mutta lemmikin jättäminen yksin hyttiin ei ole sallittua esimerkiksi maissa käynnin ajaksi. (Tallink Silja 2023.)

Tukholmasta tai Travemündestä on mahdotonta matkustaa vain yhdellä junayhtiöllä Espanjaan asti. Saksan Travemündestä matkustaessa reitti kulkee Saksan, Belgian ja Ranskan kautta ja Tukholmasta kulkiessa näiden lisäksi Ruotsin ja Tanskan kautta. Rome2Rio-sivusto on antanut tämän kappaleen esimerkkeihin suuntaa antavat reitit Tukholmasta (Rome2Rio 2023a) ja Travemündestä (Rome2Rio 2023b) Barcelonaan ja niitä kulkevat junayhtiöt. Näitä Euroopan halki kulkevia junayhtiöitä ovat Swedish Railways (SJ), Deutsche Bahn (DB), Thalys (nyk. Eurostar) ja TGV. Espanjan sisällä kulkee myös maan oma junayhtiö Renfe. (Rome2Rio 2023a & b.)

Ruotsin junayhtiö SJ hyväksyy kaksi lemmikkiä 2-luokan vaunuun, jossa paikka tulee varata lemmikeille rajatulta alueelta. Mikäli junaan ei ole mahdollista varata paikkaa, voi lemmikin kanssa silti matkustaa vaununosassa, johon lemmikit ovat sallittu. Lemmikit eivät ole sallittuja penkeille vaan niiden tulisi pysyä lattialla koko matkan ajan. Jos lemmikki ei mahdu lattiatilaan istuimen eteen, tulee matkustajan varata lisäksi myös viereinen paikka varausta tehdessä. Mikäli matkustus tapahtuu yöjunassa, on lemmikin kanssa matkustavan varattava koko hytti itselleen. Lemmikit eivät ole sallittu myöskään vuoteille. (SJ 2023.)

Saksan junayhtiö DB:lla lippua ei tarvita erikseen pienille koirille tai muille pienille lemmikeille (kotikissan kokoon asti). Kuljetuslaatikkoon tai sopivaan käsimatkatavarakassiin mahtuvat koirat ja muut pienet lemmikkieläimet matkustavat ilmaiseksi. Kuljetuslaatikon tai -kassin on oltava turvallinen ja lukittava ja sen on mahduttava junan istuimen alle tai istuimen yläpuolella olevalle hyllylle. Kuljetuslaatikosta tai -kassista ei saa aiheutua vaaraa muille matkustajille. Tätä isommalle koiralle tulee hankkia lisälippu, joka on puolet normaalin lipun hinnasta. Isot koirat tulisi olla kytkettyinä ja niillä tulisi myös olla kuonokoppa turvallisuussyistä. Koiralippua hankkiessa, ilmoitetaan varausta tehdessäsi, että 6-14-vuotias lapsi matkustaa ilman huoltajaa. Koiran lippuja ei voi varata verkkolipuiksi, jotka voit

tulostaa itse, sillä sen voi lähettää vain postitse. On siis hyvä varata lippu hyvissä ajoin. Myöskään DB:llä lemmikeitä ei saa päästää istuimille. (Deutsche Bahn 2023.)

Thalys, joka kulkee Belgian ja Ranskan välillä, yhdistyi Eurostariin 1.10.2023 (SNCB International 2023), mutta heillä pätee edelleen samat säännöt lemmikkejä koskien kuin ennenkin. Pienet alle 6 kg lemmikit voivat matkustaa maksutta, kunhan matkustavat kuljetushäkissä tai -kassissa, jonka enimmäismitat ovat 45 x 30 x 25 cm. Koirat, jotka eivät mahdu näihin mittoihin, tarvitsevat oman lipun matkustaakseen. Näiden koirien on pystyttävä matkustamaan joko omistajan sylissä tai lattialla kytkettynä ja kuonokopattuna. Mikäli ulkopuoliset kanssamatkustajat eivät ole tyytyväisiä matkustamaan lemmikin lähellä, tai samassa vaunussa, siirretään lemmikin kanssa matkustaja uudelle paikalle. (Eurostar 2023.)

Ranskassa kulkeva TGV hyväksyy myös lemmikit samankaltaisilla säännöksillä. Alle 6 kiloiset lemmikit kulkevat kuljetushäkissä tai -kassissa, jonka enimmäismitat 45 cm x 30 cm x 25 cm ja sitä suuremmat koirat tulisi pitää kytkettynä ja kuonokopassa. Kuljetushäkkiä tai -kassia voi pitää lattian lisäksi myös sylissä, mutta isommat koirat tulisi pitää lattialla. Lippu koiralle, joka on tyypillisesti 50 % normaalista hinnasta, tulee varata samaan aikaan oman varauksen kanssa. Lemmikille tulisi olla mukana kaikki tarpeelliset asiakirjat. (SNCF Connect 2023.)

Espanjassa kulkevalla Renfellä alle 10 kiloiset lasketaan pieniksi lemmikeiksi. Myös Renfellä pienet lemmikit matkustavat kuljetushäkissä tai -kassissa, jonka enimmäismitat ovat 60x35x35 cm. Matkustajalla voi olla enintään yksi lemmikki ja lemmikillä on oltava aina oma lippu. Lemmikille ei kuitenkaan voi varata omaa istumapaikkaa. Lemmikkilipun hinta on 25 % normaalin lipun hinnasta, ellei matkustajalla ole Premium-lippua, jolloin lemmikki matkustaa ilmaiseksi. Yli 10 kiloiset koirat voivat olla enintään 40 kg matkustaakseen junassa. Tämän kokoiset koirat ovat sallittu AVE-pikajunaan Madrid-Barcelona ja Madrid-Malaga väleille. Isoja koiria voi olla enintään yksi per matkustaja ja kaksi yhteensä koko junassa. Koira matkustaa lisäpaikalla ilman kuljetushäkkiä. Isoille koirille annetaan matkustuspaketti, johon kuuluu istuimen suoja ja herkuja. Paketti on noudettava palvelupisteeltä 40 minuuttia ennen junaan nousua. On myös suositeltu, ettei koira ruokittaisi ennen lähtöä mahdollisen matkapahoinvoinnin vuoksi. Muilla AVE ja Larga Distancia (pitkän matkan pikajunat), Avant (keskipitkän matkan pikajuna), ja Media Distancia (keskipitkän matkan juna) junissa yli 10-kiloiset koirat eivät ole sallittu. Con Cercanías (paikallis) junissa on sallittu yksi lemmikki per matkustaja ilman painorajoja. Lemmit myös matkustavat ilmaiseksi omistajan mukana kytkettynä. Avlo-junissa lemmikit, lukuunottamatta avustaja- ja palveluskoiria, ei ole sallittu. (Renfe 2023.)

Mikäli matkan haluaa laivamatkan jälkeen taittaa autolla, on se kannattavinta omalla autolla, koska kaikki autovuokraamot eivät välttämättä salli lemmikkejä. Helsingin Sanomien artikkelissa vuonna 2016, jossa on HS on vertaillut eri matkustusmuotoja ja -hintoja lemmikkien kanssa, kerrottiin, että esimerkiksi Hertz sallii lemmikit vuokra-autoihinsa, kunhan niistä ilmoittaa etukäteen, mutta Avis ja Budget eivät salli lemmikkejä autoissaan. Päätös perustuu allergikoilta saatuun asiakaspalautteeseen. (Takala, 2016.) Myöskään esimerkiksi Europcar ei hyväksy lemmikkejä (Europcar 2023). Kuitenkin Hertz:n lisäksi esimerkiksi Sixt sallii lemmikit, mikäli auto on vuokrattu Suomessa. Tämä toimii niin, että varaa vuokralle lisähintaisen lemmikkipaketin. Lemmikkipaketin hinta sisältää auton normaalin siivouksen lisäksi otsonoinnin/ionisoinnin, suojapeitteen, sekä koiran turvavaljaiden vuokran. Koiralle annetaan painon perusteella oikean kokoiset turvavaljaat, joita on saatavilla koot S-XL. Lemmikki tulee olla kiinni näissä valjaissa auton matkustamossa suojapeitteen päällä. Sixt ei vuokraa kuljetushäkkejä, mutta oman häkin voi ottaa mukaan. Tässä tilanteessa on hyvä varmistaa lemmikkipakettia varatessa auton tavaratilan koko asiakaspalvelusta, jotta häkki varmasti mahtuu autoon. Varaus tehdään ensin vuokra-autolle ja sen jälkeen varataan lemmikkipaketti asiakaspalvelusta, olemalla yhteydessä paikalliseen toimipisteeseen, tai Suomen asiakaspalveluun. Lemmikkipaketti on varattava vähintään 48 tuntia ennen vuokrauksen alkua. (Sixt 2023.)

Vaikka maata pitkin matkustaessa normaalisti bussit olisivat myös hyvä vaihtoehto, erityisesti niiden halvempien hintojen takia, lemmikkejä ei näihin kuitenkaan tyypillisesti hyväksytä. Esimerkiksi FlixBuss, joka liikennöi ympäri Eurooppaa, ja kulkisi sekä Ruotsista ja Saksasta Espanjaan, ei valitettavasti hyväksy lemmikkejä vuoroillensa avustaja- ja palveluskoiria lukuunottamatta. Tästä syystä koiran kanssa maata pitkin matkustaessa kannattaa pitäytyä junissa ja autoissa, vaikka ne ovatkin busseja hintavampia vaihtoehtoja. (Flixbus 2023.)

Esimerkki matkustusreitistä asuntovaunulla on ensin laivalla Ruotsin Tukholmaan, josta ajetaan Tanskan, Saksan ja Ranskan läpi Espanjaan. Espanjassa on yli tuhat erilaista leirintäaluetta. Talvikauden hinnat ovat edullisempia kuin sesonkihinnat. Alennusta voi saada jonkun verran ACSI- tai ADAC-korteilla, mutta eläkeläishinnat saattavat olla jopa -50 % listahinnasta. Jotkut leirintäalueet ovat niin suosittuja, että varaus kannattaa tehdä etukäteen sähköpostitse. (BestCaravan 2019.)

Monilla leirintäalueilla on tänä päivänä mahdollisuus vesiliitäntään. Leirintäalueella voi olla erikokoisia ja erihintaisia paikkoja, joissa sulakkeet voivat vaihdella paikoittain. Inverteri autossa tai vaunussa mahdollistaa 220V laitteiden käytön ja pienlaitteiden lataamisen. Auton starttiakun ylläpitolaturin voi myös ottaa mukaan. Suomalaisen kaasupullon, jossa on

erilliset kahvat pullon molemmin puolin, voi vaihtaa täysinäiseen pulloon Saksassa ja perillä Espanjassa voi ostaa tai vuokrata paikallisen kaasupullon, johon tarvitaan adapteri. Kaasupulloja voi myös täyttää erikoisliikkeissä. (BestCaravan 2019.)

3.3 Passi ja tunnistusmerkintä

Maahantulovaatimukset on hyvä selvittää etukäteen, mielellään jo hyvissä ajoin ennen matkalle lähtöä kaikkiin matkakohteisiin kuten myös takaisin Suomeen. Esimerkiksi Suomeen tullessa niin kissat, koirat kuin fretitkin tarvitsevat erilaisia asiakirjoja, todistuksia ja rokotuksia. Maahantulovaatimukset riippuvat siitä, mistä maasta lemmikki saapuu Suomeen. Vaatimukset varmistavat, etteivät vaaralliset taudit pääse leviämään eläimiin tai ihmisiin Suomeen saapuvista lemmikeistä. Tulli kuulee kuitenkin liian usein lemmikkien omistajilta, etteivät he tienneet, että lemmikillä pitää olla lemmikkipassi tai terveystodistus, tai että terveystodistuksen pitää olla tietyn mallinen. Omistajan tietämättömyyden seurauksena voi pahimmillaan olla lemmikin lopetus. (Taskinen, 2022.)

Lemmikkieläinpassi, eli lemmikkieläimen todistus, otettiin käyttöön Euroopan unionin jäsenmaissa kesällä 2004. Tämä passi vaaditaan koirilta, kissoilta, freteiltä ja hillereiltä kaikissa EU-maiden välisissä kuljetuksissa, eli toisin sanoen sekä kaupallisissa kuljetuksissa että omistajan mukana matkustavilla lemmikeillä. Passi osoittaa, että eläin on tunnistettavissa ja että eläin täyttää jäsenmaiden välisissä kuljetuksissa vaadittavat eläinten terveyttä koskevat ehdot. (Ruokavirasto 2023c.)

Lemmikkieläinpassi on sinikantinen vihko, jonka kannessa on EU:n lippu ja sen malli on yhtenäinen koko EU:n alueella. Eri EU-maiden lemmikkieläinpassien välillä voi kuitenkin olla pieniä eroavaisuuksia sivumäärän tai esimerkiksi laatikoiden koon ja muodon osalta. Eri maiden virallisten kielten lisäksi tiedot löytyvät myös englanniksi. Lemmikkieläinpassia on uudistettu vuoden 2004 jälkeen ja se on otettu käyttöön vuoden 2014 lopulla. Mikäli lemmikille on myönnetty ennen tätä uudistusta vanhanmallinen passi, se on voimassa eläimen elinajan. (Ruokavirasto 2023c.)

Lemmikkieläinpassin voi ostaa eläinlääkäriltä. Passin myöntämistä varten, eläinlääkäri on tarkistettava, että eläin on tunnistusmerkitty ja rokotettu raivotautia vastaan. Eläinlääkäri merkitsee passiin tiedot eläimestä ja omistajasta, tunnistusmerkinnästä, rokotuksista, mahdollisesta ekinokokkoosilääkityksestä, sekä raivotautivasta-aineiden määrityksestä. Eläimen tunnistusmerkintä tarkistetaan eläinlääkäriin toimesta aina, kun passiin lisätään uusia tietoja, niin ikään myös esimerkiksi uusintarokotuksen yhteydessä. Jos eläin pysyy vain kotimaassa, lemmikkieläinpassia ei tarvitse hankkia, vaan eläinlääkäri voi merkitä eläimen rokotukset esimerkiksi rekisteritodistukseen tai muuhun rokotuskirjaan. (Ruokavirasto 2023c.)

EU:n säännöt helpottavat matkustamista koiran kanssa toiseen EU-maahan. EU-maihin kuuluvat niin Suomi ja Espanja, kuin myös Ruotsi, Tanska, Saksa ja Ranska, joiden läpi kuljettaisiin maata pitkin. Koira voi, muutamien poikkeuksin, matkustaa omistajansa kanssa toiseen EU-maahan, jos se on mikrosirotettu tai siinä on selkeästi luettavissa oleva tatuointi (tehty ennen 3.7.2011). (Your Europe 2023.) Tunnistusmerkintä on kuin sosiaaliturvatunnus ihmisillä, eli se on koiran yksilöllinen tunniste ja turva. Tunnistusmerkintä helpottaa esimerkiksi löydetyn koiran tunnistamista ja edesauttaa omistajan löytämistä, paitsi jos koiran omistaja ole ilmoittanut itseään koiran omistajaksi Kennelliiton rekisteriin. Lisäksi koirien tunnistusmerkitseminen varmistaa terveystutkimuslausuntojen antamisen ja tallentamisen oikealle koiralle. (Kennelliitto 2023a.) Mikrosirun pitäisi olla ISO 11784-standardin mukainen. Se myös tulisi voida lukea ISO 11785-standardin mukaisella lukulaitteella. Jos mikrosiru ei ole säädettyjen vaatimusten mukainen, tulee eläimen tuojalla olla mikrosirun lukemiseen tarvittava laite mukanaan. (Kennelliitto 2023c.)

3.4 Sairaudet ja tartuntojen ehkäisy

Espanjaan matkustaessa koiralla tulisi olla voimassa oleva rabiesrokote, joka on annettu viimeistään 21 päivää ennen matkaa. Koiralle tulisi olla annettu myös lääkitys ekinokokkosia aiheuttavia heisimatoja vastaan Suomeen paluuta varten. Lain mukaan lemmikit pitäisi madottaa ja sen lisäksi rokottaa rabiasta vastaan kerran vuodessa. Madotus kannattaa kuitenkin tehdä tätä useammin. (Espanja.Com 2017; Evidensia 2022; Ruokavirasto 2023e.) Suomen eläintautitilanne on hyvä moniin muihin maihin verrattuna, mutta jo Suomen rajojen yli mentäessä eläintautitilanne on kuitenkin jo aivan erilainen. Joissakin tapauksissa nämä eläintaudit voivat tarttua myös ihmiseen. (Ruokavirasto 2023c.) Onkin siis taudeilta suojautuminen ja tautien Suomeen leviämisen estäminen kaikkien yhteinen etu ja velvollisuus. Useat tartuttajista ovat erilaisia punkkeja, kirppuja ja muita hyönteisiä, joita vastaan voi suojautua erilaisilla ulkoloishäädöillä, sekä punkki- ja hyönteiskarkotteilla (Kaisti, 2022).

Ekinokokit ovat heisimatoihin kuuluvia lihansyöjien loisia. Ekinokokkiheisimatojen pääisäntä on petoeläin, eli esimerkiksi koira ja väli-isäntänä toimii petoeläimen ravinnoksi kelpaava kasvinsyöjänisäkäs, esimerkiksi myyrä. Ihminen voi saada tartunnan väli-isännän tavoin. Ekinokokit eivät aiheuta oireita koiralle, mutta ihmiseen tarttuessa ekinokokkitartunta on vaarallinen. Ekinokokkeja on useita erilaisia, mutta useimmiten puhutaan hirvi- ja myyräekinokokista, joista jälkimmäinen on se vaarallisempi. Myyräekinokokkia ei esiinny tällä hetkellä Suomessa, mutta tautia tavataan muualla Euroopassa laajasti, lähimaista esimerkiksi Ruotsissa. Myyräekinokokki voi tarttua ihmiseen loista kantavan koiran ulosteesta, tai ulosteilla saastuneen veden tai elintarvikkeiden välityksellä. Ehkäisemiseksi

koira tulee lääkittä heisimatoihin tehoavalla lääkkeellä. Tuontisäädösten mukaan lääkityksen voi ottaa lähtömaassa 1–5 vuorokautta ennen Suomeen tuontia. Matkustavien koirien kanssa voidaan käyttää 28 vuorokauden sääntöä, eli lääkitys otetaan Suomessa kaksi kertaa ennen matkalle lähtöä ja kerran Suomeen palaamisen jälkeen. Lääkityskertojen välissä saa olla korkeintaan 28 vuorokautta, mutta on hyvä huomioida, että ennen tartuntaa annetuilla lääkityksillä ei voida estää tautia. Näin ollen matkan jälkeen annettava lääkitys on taudin vastustamisen kannalta kaikkein tärkein ja lääke kannattaa antaa 28 vuorokautta Suomeen paluun jälkeen. Nämä lääkitykset annetaan eläinlääkäriin vastaanotolla ja eläinlääkäri tekee lääkityksistä merkinnät lemmikkieläinpassiin. Koiran ulosteet pitää kerätä lääkityksen antamisen jälkeen, jotta mahdolliset heisimadot eivät jää ympäristöön tartuntalähteiksi. Oleskeltaessa maissa, joissa myyräkinokokkia esiintyy, suositellaan heisimatolääkitystä kerran kuukaudessa. (Ruokavirasto 2023a; Ruokavirasto 2023d.)

Rabies eli raivotauti tai vesikauhu on viruksen aiheuttama kaikkiin nisäkkäisiin tarttuva keskushermostosairaus. Tartunta leviää sairastuneen eläimen puremasta ja virus etenee tästä tartuntakohdasta hermoratoja pitkin keskushermostoon. Raivotauti johtaa aina kuolemaan. (Ruokavirasto 2023f.) Rokote suojaa tehokkaasti raivotaudilta ja matkustavien koirien tulisikin aina olla rokotettuja raivotautia vastaan. Suomessa koirien rokottamista raivotautia vastaan suositellaan 12 viikon iässä, vuoden iässä ja tämän jälkeen kolmen vuoden välein (Evidensia 2023a). Ulkomaille matkustettaessa jotkin maat vaativat rokotuksen vuosittain ja näihin maihin kuuluu esimerkiksi Espanja (Espanja.Com 2017).

Dirofilarioosi, eli sydänmatotauti, on hyttysen välittämä sairaus, jonka aiheuttajana on mikrofilarioita tuottava sukkulamato (Kyproskoirat ry 2023). Sydänmato on Välimeren alueen yleinen koirilla esiintyvä loistauti ja ilman hoitoa se on tappava, mutta on kuitenkin helposti ennaltaehkäistävissä. Suomessa tautia ei esiinny juurikaan, mutta Espanjassa tartuntaa esiintyy alueittain runsaasti. Sydänmato on lähinnä sydämen oikeassa kammiossa ja keuhkoaortassa elävä loinen. Oireet riippuvat sydänmatojen määrästä elimistössä ja matojen kuollessa voi ilmetä verisuonitukoksia. Sydänmatotartunnan ennaltaehkäisyyn käytetään kerran kuukaudessa annosteltavia loislääkkeitä ja se on erityisesti tarpeen sydänmatoalueelle matkustettaessa. Lisäksi hyttysiltä suojautuminen karkotteilla on kannattavaa. Sydänmatoalueelta Suomeen palaavat koirat on hyvä testata lähtömaassa. (Espanjan Katukoirat ry 2023; Kyproskoirat ry 2023.)

Leishmania on hietasääsken levittämä, loisen aiheuttama tauti. Leishmaniaasi on loistaudeista vaikein, mutta silti arkipäivää Espanjassa. Leishmanioosi voi tarttua myös koirasta ihmiseen suorassa verikontaktissa tai jos hietasääski imee verta ensin koirasta ja sen jälkeen ihmisestä. Loinen aiheuttaa yleisinfektion, joka voi oireilla heikkoutena, iho-

oireina, imusolmukkeiden suurentumisena, munuaisten vajaatoimintana ja vakavissa tapauksissa tartunta voi johtaa kuolemaan. Sairauden tekee erityisen hankalaksi se, että sitä ei voida parantaa, vaikkakin lääkehoidolla pyritään saamaan sairaus oireettomaksi. Sairaus puhkeaa usein myöhemmin uudelleen ja vaatiikin jatkuvaa, elinikäistä hoitoa. Leishmaniaa sairastavan koiran on käytävä säännöllisesti kontrolleissa, jotta lääkitystä voidaan tarvittaessa muuttaa sairauden edetessä. Myös käytettävät lääkkeet voivat aiheuttaa sivuvaikutuksia, jotka vaativat seurantaa. Tautia esiintyy Euroopassa Välimeren maissa. Suomessa näitä tautia levittäviä hietasääskiä ei ole, mutta on epäilty, että myös suomalaisen hyttysen olisi mahdollista levittää tautia. Koirien testaamista leishmanioosin varalta suositellaan matkustaessa koiran kanssa Suomeen leishmania-alueilta. Testituloksen perusteella terveet koirat kannattaa testata myös myöhemmin Suomeen tulon jälkeen, sillä tauti voi puhjeta myöhemmässä vaiheessa. Myös oireettomat koirat voivat levittää sairautta. Paras tapa suojautua Leishmanioosilta on käyttää hyöteiskarkotteita. Hietasääsket eivät myöskään liiku valoisalla, joten Leishmania-alueilla koirien ulkoiluttamista hämäränaikaan tulee välttää, eikä koirien myöskään kannata nukkua ulkona. Etelä-Euroopassa on käytössä rokotteita leishmanioosia vastaan. (Espanjan Katukoirat ry 2023; Evidensia 2023b; Palola, 2016; Rescueyhdistys Kulkurit 2023.)

4 Laadullisen tutkimuksen toteutus

Tämä opinnäytetyö sai aiheensa omasta kiinnostuksesta matkailuun koirien kanssa. Omistan kaksi pienikokoista koira, jotka muutenkin kulkevat mukani kaikkialle, niin mikseivät myös ulkomaille? Koska olin kiinnostunut löytämään Facebookin koiraryhmistä vastaajia tutkimusta varten, valitsin kohteeksi Espanjan ”Koiran kanssa Torreviejassa” ryhmän takia. Ajattelin, että kyseisestä ryhmästä voisi varmasti löytyä vastaajia.

Tässä luvussa käsitellään tämän tutkimuksellisen opinnäytetyön tärkeintä osuutta, eli tutkimuksen toteutusta. Ensiksi käsitellään työn tutkimusongelmaa, ja sitä mikä kvalitatiivinen tutkimusmenetelmä on ja miten se valikoitui parhaaksi menetelmäksi tätä työtä varten. Lopuksi käsitellään vielä, kuinka tällä menetelmällä lähetettiin selvittämään tutkimusongelmaan vastauksia lomakehaastattelun avulla ja miten tutkimuskysymysten avulla luotiin haastatteluun toimivimmat kysymykset.

4.1 Tutkimusongelma ja -menetelmä

Tutkimusongelmana oli selvittää millä tavoin suomalaiset matkustavat koiriensa kanssa Espanjaan, ja mitkä ovat heidän syynsä matkustaa. Kvalitatiivinen, eli laadullinen tutkimusmenetelmä tuntui parhaalta lähestymistavalta tätä tutkimusongelmaa varten, koska huomio on kohderyhmän näkökulmissa ja näkemyksissä (Kananen, 2019, 26).

Kun kvantitatiivinen, eli määrällinen tutkimusmenetelmä pyrkii ennustettavuuteen ja yleistettävyyteen, kvalitatiivinen, eli laadullinen tutkimusmenetelmä taas pyrkii tulkintaan ja tutkittavien näkökulmien ymmärtämiseen (Hirsjärvi & Hurme, 2020). Laadullinen tutkimus auttaa antamaan näkökulman ihmisten ajatusmaailmaan ja motivaatioihin, jotka ovat kohtaamiemme toimintojen, käytänteiden ja ilmiöiden perusteena. Laadullinen tutkimusprosessi on luonteeltaan ainutlaatuista ja herkkää ja tiedon keruulle on yleensä tyypillistä, että tutkija on tavalla tai toisella läheisessä suhteessa tutkimuskohteeseensa. Aineiston analysointi on yleensä myös henkilökohtaisempaa kuin kvantitatiivisella menetelmällä sen aineiston luonteen ja keräysprosessin vuoksi. Tutkija voi tästä syystä helpommin valita eri lähestymistapoja aineiston analysoinnissa ja näin paremmin ymmärtää tutkimuskohteen luonnetta ja motiiveja. (Khan, 2020, 7.)

Laadullinen tutkimusmenetelmä voi käyttää aineistonaan dokumentteja ja työ voi perustua jo olemassa oleviin aineistoihin. Tällaista on esimerkiksi historian tulkinnassa käytetty aineisto. Tutkimusaineistona voi käyttää myös videoita, äänitteitä, kuvia ja verkkosivuja. Näitä menetelmiä kutsutaan sekundääriaineistoiksi, koska ne ovat jo olemassa. Jos aineisto kerätään juuri nimenomaista tutkimusongelmaa varten, kyseessä on silloin primääriaineisto. Tällainen aineisto voidaan kerätä havainnoimalla, josta käytössä ovat tekninen,

piilo-, suora ja osallistuva havainnointi. Aineistoa voidaan kerätä myös haastatteluilla, jotka voidaan jakaa strukturoituihin ja ei-strukturoituihin haastatteluihin. Primääriaineisto kerätään niiltä ihmisiltä, jotka liittyvät tutkimuksen ilmiöön ja haastateltavien tulee osata sanoa ilmiöstä jotain oman kokemuksen mukaan tai tietää jotain ilmiöstä. (Kananen, 2019, 28-30.)

4.2 Tutkimuskysymykset ja lomakehaastattelu

Tutkimusongelmasta johdettuja tutkimuskysymyksiä olivat:

- Miksi suomalaiset matkustavat koiran kanssa Espanjaan?
- Miten suomalaiset matkustavat koiran kanssa Espanjaan?
- Mitä on tärkeää huomioida, kun matkustaa koiran kanssa Espanjaan?
- Minkälainen kokemus koiran kanssa matkustaminen Espanjaan oli?

Koska tarkoitus oli löytää vastaajia Facebookin koiraryhmistä, parhaimmaksi tiedonkeruutavaksi päätin lomakehaastattelun, jonka pystyin jakamaan linkin avulla kyseisiin ryhmiin.

Lomakehaastattelu on lomakkeen kautta tapahtuva haastattelu, jossa kysymysten esittämisyjärjestys ja muoto on täysin määrätty. Näillä kysymyksillä on myös tyypillisesti sama merkitys kaikille vastaajille. Lomakehaastattelu on strukturoitu haastattelu, joille suurin vaikeus on haastattelulomakkeen ja kysymysten muotoilu. Itse haastattelua ei ole vaikeaa toteuttaa ja vastaukset saa yleensä heti merkittyä esimerkiksi kannettavan tietokoneen muistiin. Tämä nopeus on käytännössä etu, mutta mikäli vastausmahdollisuuksia ei ole laadittu vähemmän strukturoituun haastattelumalliin, niin valittavissa olevat vaihtoehdot ja käsitteet saattavat heijastaa enemmän tutkijan maailmaa, kuin haastateltavan. (Hirsjärvi & Hurme, 2020.)

Tein lomakehaastattelun Google Formsillä avulla. Lähdin pohtimaan kysymyksiä tutkimuskysymysten pohjalta ja yritin muotoilla ne niin, että vastaajat vastaisivat enemmän kuin vain ”kyllä” tai ”ei”. Kysymyksiä valikoitui lopulta yhdeksän ja niiden asettelu lomakkeessa seuraa matkan kulkua aina matkan suunnittelusta kotiinpaluuseen (liite 1). Julkaisin valmiin lomakkeen 7.10.2023 kolmeen eri koira-aiheiseen Facebook-ryhmään. Yksi ryhmistä oli yleisesti kaikille koiranomistajille ja koirista kiinnostuneille ”Koirat” -niminen ryhmä. Toinen kohde oli ”Perhosmaailma”, joka on perhoskoirista kiinnostuneiden ryhmä, joka on omien koirieni rotu. Laitoin linkin myös ”Koiran kanssa Torreviejassa” -ryhmään, mutta tämän ryhmän julkaisu ei mennytkään suunnitelmien mukaan ja Facebook ilmoitti, että olin rikkonut sääntöjä. Tämä saattoi johtua siitä, että julkaisin saman päivityksen liian useasti, tai siitä, että kyseinen ryhmä ei sallinutkaan vastaavanlaisia julkaisuja. Yritin julkaista samaan ryhmään vielä uudestaan, mutta valitettavasti julkaisu ei onnistunut.

5 Tutkimustulokset

Ongelmista huolimatta vastauksia saatiin neljältä henkilöltä. Lomake oli auki vastauksille kuukauden, mutta kaikki vastaukset tulivat kahden ensimmäisen päivän aikana. Vastaukset olivat vastauspituuksiltaan ja motiiveiltaan erilaisia, mikä oli kiinnostava yllätys. Haastateltavat (H) on koodattu tunnuksilla H1-4 (Taulukko 2).

Taulukko 2. Lomakehaastatteluun vastanneet

H1	Muuttanut Espanjaan, matkusti alkumatkan junalla ja loppumatkan lentäen Espanjaan.	Yksi 30 kg koira
H2	Eläkeläisikäiset, joilla koira kulkee aina mukana matkassa. Kulkivat matkailuautolla ja alkumatkan taittoivat merta pitkin laivalla välin Helsinki – Travemünde.	Yksi koira
H3	Yhdistetty lomamatka ja näyttelyreissu. Lensivät Helsingistä Madridiin	Kaksi pientä koiraa, yhteispaino alle 5 kg
H4	Matkustanut useampaan kertaan Espanjaan ja nykyään jää pidemmäksi aikaa. Matkustavat alkumatkan kentälle autolla ja lentävät aina suoralla lennolla Malagaan.	Kaksi koiraa

Vastaajia olisi voinut yrittää saada enemmänkin, mutta nämä neljä vastaajaa sattuiivat kaikki olemaan erilaisia toisistaan. Tähän pieneen otantaan mahtui matkailuautolla matkaavia eläkeläisiä, koiranäyttelyissä käyvä, Espanjaan muuttanut henkilö ja pidemmän ajan kerrallaan Espanjassa viihtyvä vastaaja. Seuraavissa kappaleissa käydään osissa lomakehaastattelun kysymykset ja vastaukset läpi.

5.1 Matkalla Espanjaan

Kolme ensimmäistä kysymystä käsitteli matkan alkuvaihetta, eli miten matkaan varauduttiin, miksi koira otettiin mukaan ja minkälainen matka vastanneilla oli Espanjaan. Ensimmäinen kysymys selvitti syitä yleisesti miksi vastaajat olivat ottaneet koiransa mukaan Espanjaan. H1:lle syy oli muutto, joten heillä koira tietenkin perheenjäsenenä kulki mukana. H3 otti koiransa mukaan, koska matkan syynä oli näyttelyreissu. Tähän kuitenkin oli yhdistetty lomareissu, koska näyttelyt olivat kesällä. H2:lle ja H4:lle koiran mukana kulkeminen

oli aika lailla itsestäänselvyys. H4 avasi asiaa enemmän ja kertoi, että ajatus koiran jättämisestä kotiin tuntui huonolta, koska he viettävät Espanjassa yleensä pidempiä aikoja kerrallaan ja perusteli vielä mukaan ottamista: *”Koirat viihtyvät Espanjan lämmössä paremmin kuin Suomessa talvipakkasilla. Niiden kanssa eläminen on helpompaa Espanjassa talviaikaan, kuin Suomessa.”* Hän mainitsi myös, että hoitopaikan saaminen pidemmälle ajalle tuntui epärealistiselta ajatukselta.

Seuraava kysymys oli etukäteen varautumisesta ennen matkaa. Kaikki neljä mainitsivat passin ja rokotukset ja myös jos nämä olivat koirilla jo valmiina, niin tutkittiin myös, että rokotukset ovat ajan tasalla Espanjan ohjeistusten mukaisesti. H4 kertoi asiasta muita hieman tarkemmin: *”Espanjassa käytämme Bayvantic-liuosta ötököiden puremien ehkäisyyn (levittävät tauteja mm. leishmania) sekä koirilla on leptospiroosirokotteet”*. H4 toi myös tärkeänä esille koirien totuttamisen lentoboksiin. Hän kantoi kuljetuslaatikon 1–2 viikkoa ennen lähtöä sisälle, ja kertoi, että koirat nukkuvat siinä mielellään yöt.

Kolmas kysymys käsitteli matkaa Suomesta Espanjaan. H1 matkusti ensin lentokentälle VR:n junalla ja sieltä Espanjaan Finnairilla. Hänen 30 kiloinen Hovawart-rotuinen koiransa pääsi matkustamoon, kun sitä pyysi tarpeeksi ajoissa. H2:n koko reissu meni matkailuautolla. Heidän matkansa alkoi laivalla Helsinki-Travemünde välin matkalla. Matka sujui hyvin ja matkan hidaskäynnin oli heidän mielestään hyvä asia, kun heillä ei ollut eläkeläisinä kiire minnekään. H3 lensi Finnairilla, jossa kaksi koiraa pääsi lentämään samassa kassissa matkustamossa. Hän kertoi lentoyhtiön valinnan syyksi sen, että: *”-- jossain yhteyksissä on rajoituksia sen suhteen, että vain yksi koira saa olla kassissa”*. Myös suomenkielinen palvelu vaikutti heillä valintaan ja se, että lennolla ei ollut välilaskuja. H3 lensi koiriensä Helsingistä Madridiin. Lentokentillä asiointi sujui heillä vaivattomasti ja lähtöselvitys piti tehdä tiskillä. H4, joka on matkustanut koiriensa kanssa useammin, valitsee aina Norwegianin tai Finnairin riippuen hinnasta ja siitä, kummalla on paremmat lentoajat ja kummalle saavat koirapaikat, lemmikkien paikat kun täyttyvät nopeasti. Koirat lentävät heillä ruumassa yhteisessä boksissa. Passit tarkastetaan koiriltakin lentokentällä sekä boksi tutkitaan erillisessä huoneessa. Koskaan ei ole heilläkään ollut mitään ongelmia tai hämminkiä.

5.2 Oleskelu Espanjassa

Seuraavat kolme kysymystä käsittelivät itse Espanjassa oloa ja kotimatkaan valmistautumista siellä ollessa. Neljäs kysymys koski majoitusta. Matkailuautolla matkustanut H2 majoittui omassa autossaan joko camping-alueella tai matkaparkissa tilanteen mukaan. H3 majoittui hotellissa, mitä oli kuulemma vaikea saada. Monilla oli rajoitus, että vain yksi koira tai ei koiria ollenkaan, mikä yllätti, koska koirien lukumäärä ei ikinä ole ollut ongelma

muualla, jos koirat muuten on sallittu. H4 taas vuokraa tyypillisesti tilavan asunnon, jonka läheltä koirille löytyy hyvät lenkkimaastot, sekä pieni piha. Koska H1 muutti Espanjaan, hänellä ei tietenkään ollut erillistä majoitusta, vaan hänellä majoitus oli oma uusi koti Espanjassa.

Viidennessä kysymyksessä selvitettiin vastaajien kokemuksia siitä, millaista heillä Espanjassa olo oli. Yleisesti kaikki olivat olleet tyytyväisiä. H1 vastasi, että Espanjassa olo on ollut mukavaa muuten, mutta koiralla on mennyt hetki tottua ilmastoon. H2 vastasi myös, että kokemus oli oikein hyvä. H3:lla oli hieman ristiriitaisia tuntemuksia. Hän mainitsi, että: *”Espanjassa oli tosi kuuma. Olimme just vuoden kuumimpaan aikaan siellä, joten vähän turhan kuuma oli koirille”*. Mutta muuten hän vaikutti tyytyväiseltä, kun koiriin suhtauduttiin ystävällisesti ja koirat pystyivät olla mukana esimerkiksi shoppailemassa kauppakeskuksissa ja erilaisissa pikkuliikkeissä. Myös ruokapaikkojen terassille koirat olivat sallittuja. H4:n kokemukset olivat myös todella positiivisia. Koirat eivät ole reagoineet lentämiseen negatiivisesti ja nauttivat selkeästi Espanjassa olosta, kun pääsevät taas ulkoilemaan paremmassa säässä, kuin kotona, eikä koiria tarvitse Espanjassa pukea.

Kuudennessa kysyttiin paluumatkaan valmistautumisesta. Tähän kysymykseen vastaukset olivat lyhyitä, koska kotiinpaluu ei ilmeisesti vaatinut sen suurempia suunnitelmia. Syy tähän on mahdollisesti ollut se, että tähän liittyvät asiat on suunniteltu hyvin jo ennen matkalle lähtöä. H1:n lyhyt vastaus ei yllättänyt, koska hän muutti Espanjaan, jolloin kotimatkaa ei tietenkään ollut. H3:n koirat saivat heisimatolääkkeitä ennen kotiinpaluuta, kuten myös H4 madotti koiransa 1-5 vuorokautta ennen kotiinpaluuta. H2:lla ei ollut tähän lisättävää.

5.3 Täydennyskysymykset

Viimeiset kolme kysymystä käsitteli pääasiassa matkan jälkeisiä tuntemuksia, mutta olivat myös täydentäviä kysymyksiä siihen, millaista Espanjassa oli. Kaksi viimeistä kysymystä olivat aikaisempia yksilöllisempiä ja oli odotettavissa, että vastaukset eroavat paljon toisistaan, koska ne liittyivät enemmän vastaajien yksilöllisiin kokemuksiin ja tuntemuksiin.

Seitsemännessä kysymyksessä aiheena oli eläinlääkärikäynnit Espanjassa. H1 ei ole tarvinnut vielä paikallista eläinlääkärinä. H2:lla on toiminut etäyhteys suomalaisen eläinlääkäriin erinomaisesti, joten paikalliselle eläinlääkärille ei ole ollut tarvetta. H3 ei ole käynyt paikallisessa eläinlääkärissä, mutta he näkivät eläinlääkärinä koiranäyttelytapahtumassa. Enemmän Espanjaan matkustanut H4 kertoi, että he ovat käyneet eläinlääkärillä rokotuksilla ja madotuksilla, sekä korvatulehduksen ja koiran epämääräisen kipuoireilun takia. Eläinlääkäreitä on paljon, eikä kaikilla ole kielitaitoa, joten asia jännitti ennakkoon. He ovat

kuitenkin löytäneet asiantuntevan klinikan, jossa puhutaan erinomaista englantia, joten kokemukset käynneistä ovat olleet tosi positiivisia. Hoito on kuulemma ollut hyvää ja hinnat ovat olleet edullisemmat kuin Suomessa.

Toiseksi viimeisessä kysymyksessä kiinnosti jäikö vastaajille jotain yllättävää matkasta mieleen tai jotain mitä he olisivat tehneet toisin. H1 ja H2 vaikuttivat tyytyväisiltä kokeemaansa, mutta H3:lla ja H4:lla oli enemmän kerrottavaa. H3 huomioi, että koirat olivat paljon vapaana Espanjassa, eli irtokoirakulttuuri on erilainen kuin Suomessa. Heidän matkansa aikana oli tosi kuumaa ja kuivaa, mikä ei ollut ihanteellinen keli koirille, kun päivällä oli aina niin kuuma. Muuten ei H3:sta mikään erityisesti yllättänyt, paitsi ehkä vähän se, kuinka eri lailla koiriin suhtauduttiin. Välillä oltiin hyvin sallivia, mutta hotelleissa ei ymmärretty koiria: *”Yritin tehdä varausta normaalikokoisesta hotellihuoneesta, niin minulle vastattiin, että on huone on liian pieni kahdelle koiralle. Olin ilmoittanut hotelliin koirien painot ja koirat painoivat yhteensä 5 kg, joten en ymmärtänyt, miksi he olettivat koirien tarvitsevan erityisen paljon tilaa.”* H4 huomasi ensimmäisellä kerralla heidän asuntonsa olevan todella mäkisessä kaupunginosassa, jolloin koirien ulkoiluttaminen ja ylämäkien kävely oli tosi raskasta. Sen jälkeen he ovat majoittuneet myös vilkkaassa keskustassa lyhyen aikaa, eikä sekään tuntunut järkevältä koiria ajatellen, koska kävelytiet autoteiden varsilla ovat kapeita ja ahtaita. Kasvillisuutta ja luontoa sekä edes puita on todella vähän tietyillä alueilla kaupungissa.

Viimeisessä kysymyksessä haluttiin tietää lähtisivätkö vastaajat uudelleen matkalle Espanjaan koiran kanssa. H1, H2 ja H4 olivat erittäin tyytyväisiä. H1 sanoi voivansa lentää saman välin uudestaan, H2 muisteli auringon lämpöä ja H4 on myös nauttinut koirien kanssa matkustamisesta. H3 ei ollut täysin vastaan, mutta ottaisi koirat mukaan ehkä vasta yli kuukauden pituisille matkoille. Parin viikon matkalle hän ei kuitenkaan välttämättä ottaisi koiria mukaan, ellei ilma ole silloin viileämpi. Matka koirien kanssa oli kuitenkin hänestä onnistunut ja koirat olivat sallittuja niin takseissa, kuin turistibussissakin, eikä hänelle jäänyt huonoa muistoa matkasta.

6 Pohdinta

Tässä luvussa käydään tarkemmin läpi edellisen luvun tuloksia ja tarkastellaan miten niillä voidaan vastata tutkimuskysymyksiin. Johtopäätöksiä näistä tuloksista tehdään esimerkiksi Maslow'n hierarkiateoriaa apuna käyttäen. Tämän jälkeen pohditaan tämän opin- näytetyön tutkimuksen luotettavuutta. Koska kyseessä on laadullinen tutkimus, ei tyypilli- sesti käytetä validiteetin ja reliabiliteetin käsitteitä, vaan luotettavuutta analysoidaan laa- dulliselle tutkimusmenetelmällä soveltuvimmilla tavoilla. Viimeiseksi käydään vielä läpi oppin- näytetyöprosessia ja arvioidaan omaa oppimista.

6.1 Tulosten tarkastelu ja johtopäätökset

Vastaajia ei ollut montaa, mutta koska kyseessä oli laadullinen tutkimusmenetelmä, tämä ei haitannut, sillä tärkeintä oli laatu eikä määrä. Vastaajat olivat myös onneksi erilaisia keskenään.

Yksi tutkimuskysymyksistä oli: "Miten suomalaiset matkustavat koiriensa kanssa Espan- jaan?" Lomakehaastattelun 3. kysymys (liite 1) selvitti tähän vastausta. Vastauksista pää- tellen tyypillisintä on lentää suoralla lennolla mahdollisimman lähelle lomapaikkaa. Lento näyttäisi olevan paras vaihtoehto, koska se on nopein tapa matkustaa ja tällä tavoin koi- rille vähiten stressaava matkustustapa ajallisesti. Jos koiraa ei etukäteen totuteta kuljetus- kassiin- tai laatikkoon, voi tämäkin tapa olla stressaava. Vaikka lento on nopeutensa takia helpoin vaihtoehto, niille, joita rauhallinen matkustus ei haittaa, esimerkiksi matkailuautolla matkustaminen on myös erittäin toimiva vaihtoehto. Maata pitkin Suomesta matkustaessa kannattavinta on matkustaa alkumatka laivalla ja siitä eteenpäin omalla kulkuneuvolla Es- panjaan.

Toinen kysymys oli: "Miksi suomalaiset matkustavat koiriensa kanssa Espanjaan?" Loma- kehaastattelun ensimmäinen kysymys (liite 1) etsi tähän kysymykseen vastauksia. Tässä kysymyksessä vastauksena voi olla esimerkiksi selkeämmät syyt, kuten muutto, loma- matka tai koiranäyttelyissä käynti, mutta myös syvällisemmät psykologiset syyt. Näitä psy- kologisia syitä tutkiessa voidaan hyödyntää esimerkiksi Maslow'n teoriaa. Käyttäen edelli- sen luvun tunnuksia (taulukko 2), voidaan aloittaa H3:sta, koska H3 matkusti pääasiassa koiranäyttelyiden takia. Tämän voi laskea kuuluvaksi arvostuksen/tunnustuksen tarpeisiin, koska sen avulla, mikäli muut huomaavat koirat tai kun koirat saavat kansainvälisistä näyt- telyistä sertifikaatteja, pääsevät he lähemmäs tietynlaisen muotovalion arvoa (Kenneliliitto 2023b). Jos syitä pohditaan työntö- ja vetovoimatekijöiden avulla, työntövoimatekijöitä matkalle voisi olla maineen ja aseman parantaminen, sosiaaliset kanssakäymiset ja ostok-

sien teko, koska H3 mainitsi myös käyneensä shoppailemassa, niin että koirat olivat mukana. Vetovoimatekijöitä H3:lla saattoivat olla erilaiset nähtävyydet, mukaan lukien paikallinen luonto, koska näyttelymatkan lisäksi Espanjassa haluttiin viettää pidempi aika. Suurin vetovoimatekijä oli kuitenkin varmaan erityistapahtumat, eli tässä tilanteessa koiranäyttely Espanjassa.

Koska H2:n vastaaja oli matkailuautolla kulkeva eläkeläinen, Maslow'n teoriaa tarkasteltaessa tähän sopisivat sosiaaliset ja itsekehittämisen/itsensä toteuttamisen tarpeet. Sosiaalisiiin tarpeisiin liittyy eläkeläispariskunnan yhdessä olo matkalla ja koska koira on heille tärkeä perheenjäsen, kuuluu sekin heidän sosiaalisiiin tarpeisiinsa. Matkustaminen taas kuuluu enemmän itsensä toteuttamisen tarpeeseen. Nyt kun H2 on eläkeläinen, on hänellä aikaa toteuttaa asioita, joita ei ole aikaisemmin elämässään voinut. Nyt he pystyvät matkustamaan rauhassa matkailuautolla koiransa kanssa Espanjaan ilman kotona Suomessa odottavia velvollisuuksia, kuten työt. Työntövoimatekijöitä H2:lla on voinut olla motivaatio paeta pitkästyttävästä arjesta, rentoutuminen, mahdollisuus palata lapsuuden huoltomaan tilaan, perheenjäsenten kanssa ajan viettäminen ja itsensä löytämiseen. Vetovoimatekijöitä matkalle on voinut taas olla paikallinen luonto, mukavuuksien saatavuus ja laatu, infrastruktuuri ja saavutettavuus, sopivat sääolosuhteet sekä positiivinen mielikuva kohteesta.

H4 matkusti Espanjaan pidemmälle lomamatkalle. Syyt lomamatkalle voivat olla fysiologisia, jos matkan tarkoitus on auttaa rentoutumisessa. Kun arjesta on poistettu kotimaassa koettu stressi ja ongelmat, kuten talven aiheuttamat ongelmat koirien ulkoilutuksessa, on ensimmäisen tason fysiologisten tarpeiden tyydyttäminen taas helpompaa. Myös sosiaaliset tarpeet sopivat tähän samalla lailla. Jos normaalin arjen ongelmat poistetaan, saadaan enemmän aikaa yhdessä oloon. Tähän voisivat toimia myös turvallisuuteen liittyvät tarpeet, koska H4 on toistanut saman tapaisen matkan jo muutaman kerran, joten vanhaan palaaminen uudestaan luo turvallisuuden tunnetta. Työntövoimatekijöitä H4 matkalle on voinut olla halu paeta pitkästyttävää arkea, rentoutuminen ja toipuminen, sekä perheenjäsenten kanssa ajan viettäminen. Vetovoimatekijöitä on ollut mahdollisesti paikallinen luonto, vieraanvarainen isäntäväestö, mukavuuksien saatavuus ja laatu, sekä sopivat sääolosuhteet ja kohteen positiivinen mielikuva.

H1 ei ole avannut tarkemmin sitä syytä miksi muutti Espanjaan, mutta motiiveja voi silti yrittää pohtia tähän. Ensinnäkin muuttoon johtavat psykologiset motiivit voivat olla turvallisuuden tarpeesta, eli esimerkiksi H1 on saattanut muuttaa työn perässä ja tämä työ on se, joka tyydyttää turvallisuuden tarpeen. Kyseessä voi myös olla tunnustuksen tarve. Hänellä voi olla tarve tuntea olevansa arvostettu ja erottua sosiaalisesta ryhmästä muuttamalla Espanjaan, joka on usein monelle suomalaiselle vain lomakohte, eikä sellainen paikka

missä voi viettää töistä saatua lomaa pidempään. On myös mahdollista, mikäli H1:llä on ystäviä Espanjassa, että hän haluaa muiden ihmisten seuraa Espanjassa ja näin ollen tarkoitus olisi tyydyttää sosiaalisia tarpeita. Koiran mukaan ottaminen on liittynyt tieteenkin muuttoon, mutta Maslow'n teorian mukaan tämä on luultavasti sosiaalinen tarve. Työntövoimatekijöitä muutolle on voinut olla tarve paeta pitkästyttävää arkea arjesta ja toipuminen. Mahdollisesti myös maineen ja aseman parantaminen, sosiaaliset kanssakäymiset, ja jopa romanssi, jos H1 on muuttanut rakkauden perässä Espanjaan. Kyseessä voi olla myös mahdollisuus itsensä löytämiseen. Vetovoimatekijöitä taas on voinut olla paikallinen luonto, vieraanvarainen isäntäväestö, mukavuuksien saatavuus ja laatu, sopivat sääolosuhteet sekä positiivinen mielikuva kohteesta.

Seuraava tutkimuskysymys oli: "Mitä on tärkeää huomioida, kun matkustaa koiran kanssa Espanjaan?" Erityisesti lomakehaastattelun 2. kysymys (liite 1) selvitti tähän vastauksia, mutta tähän pystyi löytämään vastauksia myös muiden lomakehaastattelun kysymysten avulla. Tärkein asia oli ennen matkaa varautuminen, eli koiran rokotusten huolehtiminen ajan tasalle ja lemmikkieläinpassin hankkiminen. Tämän lisäksi oli kuitenkin hyvä esimerkiksi totuttaa koira lentoa varten kuljetuskassiin tai -laatikkoon, sekä selvittää majoituspaikan kanssa, että heillä on koirat sallittu ja kuinka monta koiraa yhdessä huoneessa voi olla kerrallaan.

Viimeinen tutkimuskysymys oli: "Minkälainen kokemus koiran kanssa matkustaminen Espanjaan oli?". Lukuun ottamatta kysymyksiä 1, 2, ja 6, lomakehaastattelun kysymykset (liite 1) kaikki kysyivät tähän sopivia kysymyksiä. Yhdelläkään ei ollut valittamista omista matkustuskulkuneuvoistaan, mikä tuli hieman yllätyksenä, koska usein tuntuu tulevan vastaan valituksia siitä, kuinka lentokentillä ei toimi lemmikkieläimiä koskevat järjestelyt. Usein omistajille voi olla esimerkiksi epäselvää mistä koirat pitää hakea. Lomakehaastatteluun vastanneilla ei kuitenkaan vaikuttanut olevan tällaisia ongelmia, vaan kaikkeen oli tyytyväisiä. H3 oli yllätynyt majoituksen ongelmallisuudesta kahden koiran kanssa ja H4 oli kahden huonomman valinnan jälkeen löytänyt itselleen parhaimman majoitusvaihtoehdon. On siis hyvä selvittää majoituspaikalta kaikki oleellinen koiriin liittyen hyvissä ajoin etukäteen. Kaikkien kesken erottuvien kokemus tuntui olevan paikallisen lämmön vaikutus koiriin niin negatiivisesti kuin positiivisestikin. Erilaiseen ilmastoon ja ulkolämpötilaan totuttelu voi viedä koirilta oman aikansa ja vuoden kuumimpaan aikaan sää on koirille turhan tukala. Talviaikaan kuitenkin Espanjassa on mukavampaa olla kuin Suomessa. Suomen sääolosuhteet talvella ovat koirien kannalta hankalammat, kuin Espanjassa, missä ulkoillessa ei tule kylmä, eikä koirille tarvitse pukea talvivaatteita. Ei siis ehkä kannata lähteä Espanjaan keskellä kesää, jotta koirilla ei olisi niin tukalaa, ja tähdätä matka viileämmälle ajalle.

Tuloksista voi päätellä, että suosituin tapa matkustaa on lentäen, mutta syyt matkustaa vaihtelivat paljon. Jos syitä pohditaan tarkemmin Maslow'n hierarkiateoriaa hyödyntäen, erityisesti sosiaalisten tarpeiden tyydyttäminen on isossa osassa, eli koiran mukana olo on osa haastateltavien sosiaalisia tarpeita. Selkeimpänä kaikkien kokemuksista näkyi, että Espanjaan ei kannata lähteä keskellä kesää, jotta koirilla ei olisi niin tukalaa, ja tähdätä matka viileämmälle ajalle. Maahan työntövoimatekijöinä toimivat mahdollisuus rentoutumiseen ja arjesta pakenemiseen. Espanjaan tyypillisinä vetovoimatekijöinä taas toimivat paikallinen luonto, mukavuuksien saatavuus ja laatu, sopivat sääolosuhteet sekä positiivinen mielikuva Espanjasta kohteena.

6.2 Tutkimuksen luotettavuus

Tutkimusmenetelmien luotettavuutta käsitellään validiteetin ja reliabiliteetin käsittein. Validiteetti tarkoittaa sitä, että tutkimuksessa on tutkittu sitä mitä on luvattu ja reliabiliteetti sitä, että tutkimustulokset ovat toistettavissa. Laadullisen tutkimuksen luotettavuuden arvioinnissa ei kuitenkaan ole olemassa yksiselitteisiä ohjeita. (Tuomi & Sarajärvi, 2018.) Kvalitatiivisessa tutkimuksessa luotettavuuden arviointi kohdistuu tutkimusaineiston keräämiseen, aineiston analysointiin ja tutkimuksen raportointiin (Hyväri & Vuokila-Oikonen, 2020.)

Opinnäytetyön aihe on ajankohtainen, koska koirabuumin jäljiltä yhä useammalla suomalaisella on tänä päivänä koira ja koska rajat ovat taas auki turisteille, on erittäin todennäköistä, että myös useampi suomalainen päättää ottaa koiransa mukaan matkalle. Oma kiinnostus koirien kanssa matkustamiseen innosti kirjoittamaan tästä aiheesta ja matkustuskohde valikoitui pääasiassa "Koiran kanssa Torreviejassa" -ryhmän takia. Ryhmän julkaisuista ja keskusteluista löytyi paljon alustavaa pohjatietoa tätä työtä varten.

Tutkimusongelmaan vastausta lähdettiin selvittämään lomakehaastattelulla, joka jaettiin Facebookin koiraryhmiin, jotta juuri tähän ilmiöön sopivia vastaajia löytyisi. Tarkoitus oli jakaa erityisesti "Koiran kanssa Torreviejassa" -ryhmään, mutta Facebookin säännösten kanssa tuli ongelmia, joten vastaukset tuli kahdesta muusta koiraryhmästä.

Jos aineisto kerätään haastatteleamalla tai avovastauslomakkeilla, raporttiin kirjataan teemat tai kysymykset, joita käytettiin. Haastattelutilanteessa vastaamiseen mahdollisesti vaikuttaneita tekijöitä tulisi myös arvioida. (Hyväri & Vuokila-Oikonen, 2020.) Lomakehaastattelussa olleet lopulliset löytyvät tämän työn liitteistä. Kysymysten luomisessa hyödynnettiin tutkimuskysymyksiä ja alkuperäiseen haastattelupohjaan lisättiin pohdinnan jälkeen vielä yksi ja koko lomakkeen viimeinen kysymys. Kysymykset yritettiin muotoilla niin, että vastaajat antaisivat mahdollisimman pitkiä ja yksityiskohtaisia vastauksia. Koska kyseessä oli linkin kautta avattava lomake, en päässyt vastaamisvaiheeseen vaikuttamaan tutkijana.

Tästä syystä osa vastauksista jäi yrityksistä huolimatta lyhyiksi ja epäyksityiskohtaisiksi. Onneksi kaikki vastaukset olivat kuitenkin asiallisia ja helposti ymmärrettäviä, joten niitä pystyi helposti käyttämään tämän työn tutkimuksessa.

6.3 Opinnäytetyöprosessin ja oman oppimisen arviointi

Opinnäytetyöprosessi alkoi alun perin vuoden 2021 keväällä ja silloin työllä oli vielä toimeksiantaja työharjoittelun kautta. Kunnollista ideaa ei kuitenkaan meinannut löytyä ja lopulta valittu aihe ei tuntunut hyvältä, joten asia ei edennyt ikinä ideaa pidemmälle. Uusi idea löytyi lopulta loppuvuodesta 2022. Aloin tässä vaiheessa pohtia toisen koiran hankkimista, jolloin koira-aihe oli itselleni hyvin ajankohtainen. Tätä ideaa ennen pohdin, että tekisin oppaan esimerkiksi Etelä-Korean Jejun saaresta, koska alue kiinnosti. Pohdin myös muita kohteita, mutta vastaavia töitä oli jo tehty, joten nämä ideat unohtuivat nopeasti.

Opinnäytetyöprosessi ei ollut itselle todellakaan helppo. Korona-aika oli itselleni henkisesti rankkaa ja opinnäytetyön kirjoittaminen tuntui todella raskaalta. Idean löydyttyä ja kun teoriaosuus rupesi saamaan sisältöä, niin voimia kirjoittamiseen alkoi hiljalleen löytyä. Teoriaosuus oli osittain kirjoitettu toukokuun 2023 lopulla, jonka jälkeen ryhdyttiin pohtimaan loma-kehaastattelun sisältöä. Kesäloman jälkeen haastattelun kysymykset päätettiin. Loma-kehaastattelun julkaisin Facebookin koiraryhmiin 7.10.2023. Marraskuun alussa oli tutkimustuloksista kirjoitettu alustavasti ja marraskuun lopussa työ oli jo lähes valmis.

Teoriaosuutta kirjoittaessa opin motiivien ja motivaation erosta ja pääsin tutustumaan syvemmin Maslow'n hierarkiateoriaan. Opin myös matkustusmotiiveista, vaikka lähteiden löytäminen suomeksi tähän tuntui todella hankalalta. Käytinkin siis englanninkielistä lähdettä. Englanninkielisten termien kääntäminen suomeksi tuntui hieman hölmöltä ja tuntui, että alkuperäinen merkitys meinasi kadota käänöksessä. Pääsin myös kääntämään saksankielistä lähdettä matkustuskulkuneuvoihin liittyvässä osassa. Lähteiden etsiminen oli vaikeaa, mutta löysin erilaisia hyviä taktiikoita millä löytää etsimäni. En käyttänyt yhtään fyysistä kirjaa, vaan lainasin e-kirjoja. Opin myös enemmän siitä, miten lentoyhtiöt hyväksyvät lemmikkejä ja kuinka ulkomailla esimerkiksi junissa tosi usein koiralla on oltava kuonokoppa. Jatkossa jos päätän lähteä koirieni kanssa ulkomaille, tiedän nyt paremmin minäkalaisia asioita minun kannattaa selvittää ennen matkalle lähtöä ja kuinka varmistan, että kohdemaassa meille ei toivottavasti tulisi yhtään ongelmia.

Lähteet

BestCaravan 2019. Talvea pakoon Espanjaan. Luettavissa: <https://bestcaravan.fi/artikeli/matkakertomuksia/matkailuautolla-euroopassa/talvea-pakoon/>. Luettu: 22.11.2023.

Deutsche Bahn 2023. Hunde und andere Haustiere mitnehmen. Luettavissa: <https://www.bahn.de/angebot/zusatzticket/hund>. Luettu: 24.5.2023.

Espanja.Com 2017. Lemmikin kanssa Espanjaan. Luettavissa: <https://espanja.com/elaminen-ja-lomailu/espanjaan-lemmikin-kanssa/>. Luettu: 25.5.2023.

Espanjan Katukoirat ry 2023. Sairaudet. Luettavissa: <https://espanjankatukoirat.com/adoptio/sairaudet/>. Luettu: 25.5.2023.

Europcar 2023. Vuokrausehdot. Luettavissa: <https://www.europcar.fi/kayttoehdot/vuokrausehdot>. Luettu: 24.5.2023.

Eurostar 2023. Travelling with your pet. Luettavissa: https://www.eurostar.com/rw-en/travel-info/travel-planning/travel-with-pets#tcid=red.thi_decom&utm_source=thi&utm_medium=red&utm_campaign=thi-decom&utm_content=info_services_travelling_with_pets. Luettu: 21.11.2023.

Evidensia 2022. Matkustaminen koiran kanssa. Luettavissa: <https://evidensia.fi/hoitovinkit/matkustaminen-koiran-kanssa/>. Luettu: 25.5.2023.

Evidensia 2023a. Koiran rokotuskäynti. Luettavissa: <https://evidensia.fi/palvelut/koiran-rokotukset/>. Luettu: 25.5.2023.

Evidensia 2023b. Leishmanioosi on tuontikoirien tauti. Luettavissa: <https://evidensia.fi/hoitovinkit/leishmanioosi-on-tuontikoirien-tauti/>. Luettu: 25.5.2023.

Finnair 2023. Lemmikkieläimet Finnairin lennoilla. Luettavissa: <https://www.finnair.com/fi-fi/lemmikkiel%C3%A4imet-finnairin-lennoilla>. Luettu: 23.5.2023.

Finnair Cargo 2023. Eläinkuljetukset. Luettavissa: <https://cargo.finnair.com/fi/lahettaminen/elainkuljetukset>. Luettu: 20.11.2023.

Finnlines 2023. Lemmikkieläimet. Luettavissa: <https://www.finnlines.com/fi/matkustajat/hyva-tietaa/lemmikkielaimet/>. Luettu: 23.5.2023.

- Flixbus 2023. Can I take my pet with me? FlixHelp. Luettavissa: https://help.flixbus.com/s/article/PSSP-Can-I-take-my-pet-with-me?language=en_US. Luettu: 24.5.2023.
- Franco, F. S. 2022. Maslow'n tarvehierarkia. Mielen Ihmeet. Luettavissa: <https://mielenihmeet.fi/maslown-tarvehierarkia/>. Luettu: 22.5.2023.
- Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2022. Tutkimushaastattelu: Teemahaastattelun teoria ja käytäntö 2. painos. Gaudeamus. Helsinki
- Holloway, J.C. & Humphreys, C. 2020. The Business of Tourism. SAGE Publications Ltd. Luettu: 22.11.2023.
- Kaisti, E. 2022. Matkustaminen koiran kanssa Etelä-Eurooppaan. Veteva. Luettavissa: <https://veteva.vet/2022/03/15/matkustaminen-koiran-kanssa-espanjaan-tai-etela-eurooppaan/>. Luettu: 25.5.2023.
- Kennelliitto 2023a. Koiran tunnistusmerkintä. Luettavissa: <https://www.kennelliitto.fi/koiran-omistaminen/koiran-tunnistusmerkinta>. Luettu: 25.5.2023.
- Kennelliitto 2023b. Koiranäyttelyt. Luettavissa: <https://www.kennelliitto.fi/koiraharrastukset/koiranayttelyt>. Luettu: 25.11.2023.
- Kennelliitto 2023c. Matkustavan ja tuontikoiran tunnistusmerkintä. Luettavissa: <https://www.kennelliitto.fi/koiran-omistaminen/tunnistusmerkinta/matkustavan-ja-tuontikoiran-tunnistusmerkinta>. Luettu: 25.5.2023.
- Khan, S. A. 2020. Qualitative research: People, practices and phenomena. University of Eastern Finland. Kuopio.
- Kyproskoirat ry 2023. Muut sairaudet. Luettavissa: <https://kyproskoirat.fi/muut-sairaudet/>. Luettu: 25.5.2023.
- Lehto, P. 2020. Maslow'n tarvehierarkia 2.0 – Ajattele tikkaita, unohda pyramidi ja muista kuudes taso. Evermind. Luettavissa: <https://www.evermind.fi/maslown-tarvehierarkia-2-0/>. Luettu: 23.5.2023.
- Motivaatiota 2023. Mikä motivaatio? Luettavissa: <https://www.motivaatiota.fi/mika-motivaatio/>. Luettu: 23.5.2023.

MTV Uutiset 2017. Lentomatka voi viedä lemmikin hengen – näin koirat matkustavat Finnairilla. Luettavissa: <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/lentomatka-voi-vieda-lemmikin-hengen-nain-koirat-matkustavat-finnairilla/6444926#gs.0qkxl3>. Luettu: 22.11.2023.

Renfe 2023. Travelling with pet. Luettavissa: <https://www.renfe.com/es/en/viajar/informacion-util/pets>. Luettu: 24.5.2023.

Rodríguez, E. M. 2023. Motiivit ja motivaatio: mitä eroa niillä on? Mielen Ihmeet. Luettavissa: <https://mielenihmeet.fi/motiivit-ja-motivaatio-mita-eroa-niilla-on/>. Luettu: 22.5.2023.

Rome2Rio 2023a. Stockholm to Barcelona. Luettavissa: <https://www.rome2rio.com/map/Stockholm/Barcelona#r/Train>. Luettu: 24.5.2023.

Rome2Rio 2023b. Travemünde to Barcelona. Luettavissa: <https://www.rome2rio.com/map/Travem%C3%BCnde/Barcelona#r/Train>. Luettu: 24.5.2023.

Ruokavirasto 2023a. Ekinokokit. Luettavissa: <https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/elainten-terveys-ja-elaintaudit/elaintaudit/usealle-elainlajille-yhteiset-taudit/ekinokokit/>. Luettu: 25.5.2023.

Ruokavirasto 2023b. Eläintaudit. Luettavissa: <https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/elainten-terveys-ja-elaintaudit/elaintaudit/>. Luettu: 25.5.2023.

Ruokavirasto 2023c. Lemmikkieläinpassi. Luettavissa: <https://www.ruokavirasto.fi/teemat/tuonti-ja-vienti/eu-maat-norja-ja-sveitsi/elaimet/koirat-kissat-ja-fretit/lemmikkielainpassi/>. Luettu: 25.5.2023.

Ruokavirasto 2023d. Usein kysyttyä ekinokokkilääkityksestä (E. multilocularis). Luettavissa: <https://www.ruokavirasto.fi/teemat/tuonti-ja-vienti/eu-maat-norja-ja-sveitsi/elaimet/koirat-kissat-ja-fretit/usein-kysyttya-ekinokokkilaakityksesta/>. Luettu: 25.5.2023.

Ruokavirasto 2023e. Vienti muihin EU-maihin. Luettavissa: <https://www.ruokavirasto.fi/teemat/tuonti-ja-vienti/eu-maat-norja-ja-sveitsi/elaimet/koirat-kissat-ja-fretit/vienti-muihin-eu-maihin/>. Luettu: 25.5.2023.

Ruokavirasto 2023f. Raivotauti eli Rabies. Luettavissa: <https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/elainten-terveys-ja-elaintaudit/elaintaudit/usealle-elainlajille-yhteiset-taudit/raivotauti-eli-rabies/>. Luettu: 25.5.2023.

Ruotsalainen, A. 2021. Tutkimus: Moni suomalainen matkustaa ensi kesänä kotimaassa lemmikkinsä kanssa – nämä viisi asiaa tulisi ottaa huomioon lemmikin kanssa matkustaessa. ebookers. Luettavissa: <https://news.cision.com/fi/ebookers/r/tutkimus--moni-suomalainen-matkustaa-ensi-kesana-kotimaassa-lemmikkinsa-kanssa---nama-viisi-asiaa-tu,c3349293>. Luettu: 25.11.2023.

Sixt 2023. Lemmikkipaketti. Luettavissa: <https://www.sixt.fi/lemmikkipaketti/>. Luettu: 24.5.2023.

SNCF Connect 2023. Bringing your pet on the train with you. Luettavissa: <https://www.sncf-connect.com/en-en/help/bringing-your-pet-train-you>. Luettu: 24.5.2023.

SJ 2023. Pets are welcome on board! Luettavissa: <https://www.sj.se/en/travel-info/pets.html>. Luettu: 24.5.2023.

Takala, S. 2016. Näin matkustat sujuvasti lemmikin kanssa – HS vertaili matkustusmuotoja ja hintoja. Helsingin Sanomat. Luettavissa: <https://www.hs.fi/matka/art-2000002923350.html>. Luettu: 24.5.2023.

Tuomi & Sarajärvi, 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Tammi.

Tallink Silja 2023. Lemmikkieläimet. Luettavissa: <https://fi.tallink.com/lemmikkielaimen-kanssa-matkustaminen>. Luettu: 23.5.2023.

Taskinen, H. 2022. Koiran kanssa matkalla? Tulli muistuttaa maahantulo vaatimuksista: "Kuulemme liian usein lemmikkien omistajilta, etteivät he tienneet...". MTV Uutiset. Luettavissa: <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/koiran-kanssa-matkalla-tulli-muistuttaa-maahantulo-vaatimuksista-kuulemme-liian-usein-lemmikkien-omistajilta-etteivat-he-tienneet/8441434#gs.0qh2os>. Luettu: 22.11.2023.

Tilvis, E. 2022. Korona-ajan koirabuumi toi rekisteriin viime vuonna lähes 53 000 koiraa – koirakansan kakkossuosikki vaihtui. Suomenmaa. Luettavissa: <https://www.suomenmaa.fi/uutiset/koirien-suosio-jatkui-toisenakin-koronavuonna-kenneliittoon-rekisteroitin-viime-vuonna-lahes-53%E2%80%89-000-koiraa-2/>. Luettu: 25.11.2023.

Travel & Climate 2023. Travel motives. Luettavissa: <https://travelandclimate.org/travel-motives>. Luettu: 22.11.2023.

Vanhala, A. 2023. Suomalaiset hankkivat viime vuonna enemmän koiria kuin vauvoja. Ilta-Sanomat. Luettavissa: <https://www.is.fi/kotimaa/art-2000009540051.html>. Luettu: 25.11.2023.

Viking Line 2023. Lemmikkieläimet. Luettavissa: <https://www.vikingline.fi/valitse-matka/hyva-tietaa/lemmikkielaimet/>. Luettu: 23.5.2023.

Your Europe 2023. EU:n säännöt matkustamisesta lemmikkien ja muiden eläinten kanssa EU:ssa. Luettavissa: https://europa.eu/youreurope/citizens/travel/carry/animal-plant/index_fi.htm#inline-nav-7. Luettu: 25.5.2023.

Liitteet

Liite 1. Lomakehaastattelun kysymykset

1. Miksi otit/otitte koiran/koirat mukaan matkalle?

2. Miten varauduitte etukäteen koiran kanssa matkustamiseen?
(esim. koiran passi, rokotukset ja lääkkeet, sekä matkan suunnittelu)

3. Miten matkustitte ja miten matka meni?

Lentäen: Mikä lentoyhtiö ja miksi? Menikö koira matkustamossa vai ruumassa ja miten lentokentillä sujui?

Maata pitkin: Alkumatka laivalla, vai muuta reittiä junalla tai autolla? Miksi? Miten matka meni ja kauan se kesti?

4. Miten majoituitte ja miksi, ja minkälainen kokemus majoituksenne oli?

5. Minkälainen kokemus Espanjassa olo koiran kanssa oli?

6. Miten varauduitte kotimatkaan?

7. Jouduitteko käymään Espanjassa eläinlääkärissä? Jos kyllä, niin miksi ja minkälainen kokemus oli verrattuna suomalaisen eläinlääkärikäyntiin?

8. Jäikö matkasta mieleen jotain, mitä olisitte tehneet toisin tai jotain mikä yllätti?

(esim. kulttuurierot, luonnon erilaisuus, tai muuta mitä olisi voinut ennakoida, jos tietoa olisi ollut paremmin?)

9. Lähtisitkö uudelleen Espanjaan matkalle koiran kanssa? Miksi?